

ARADI KÖZLÖNY

51. évfolyam, 272. szám

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

Péntek, 1936. november 27.

Az utlevél

általában boldogító, végső állomást jelent. Életünk minden megnyilvánulására, multjára és jelenére vonatkozó okmányok végtelen sorozatát beszereztük, tisztázódtak az állammal szemben fennálló erkölcsi és anyagi természetű kötelességeink és végül az aljami bélyegjövendelmek jelentékeny támogatása árán végre kézbe vehettük azt a biztató külsejű könyvecskét, amely kiszélesíti mozgási horizontunkat. Az utlevél a kézben — ez kétségtelenül kellemes, sokatigérő érzés, különösen az olyan ember számára, aki ritkán utazik. Az utlevélkiváltási procedura közben ébredtünk tudatára annak, hogy voltaképpen mennyi jó tulajdonságunk van. Rejtett értékeket fedeztünk fel önmagunkban. Rájöttünk arra, hogy „büntetlenek” vagyunk, arról az ügyességi igazolvány biztosít bennünket, adónkat kiírtztük, mert nem valószínű, hogy a pénzügyigazgatóság tuizott előzőekenységből állította volna ki a sokatérő bizonylatot. Külön érdem, hogy annak rendje és módja szerint megszülettünk, nem is beszélve házasságunkról, amelynek megkötése manapság ritka erényeinkről tanuskodik..

Az új rendőrségi pecsét, amely a külföldre utazás előtt nélkülözhetetlen, kétségkívül több észrevételre adhat alkalmat. Tisztázzuk: mire szolgál az utlevél? Kétségtelenül arra, hogy a külföldre utazást korlátozzák és ellenőrizzék. Az új rendelet, amelynek értelmében az utlevelet utazás előtt láttatni kell, bizonyára ennek a törekvésnek a pontosabb és szigorubb megvalósítását célozza. Előfordulhat, hogy valakinek egy évreszdó utlevele van, de az esztendő letorgása alatt elkövet, valamilyen bűncselekményt és a büntügyi hatóságok aktái közé kerül. A bűnös, régebben szerzett utlevele segítségével kimenekülhet az országból, anélkül, hogy ezt megakadályoznák.

Az utlevelek rendőrségi kontrollját a rendelet megalkotói bizonyára szabatosabban meg tudják határozni, kétségtelenül azonban, hogy mögötte elsősorban a megszigorított ellenőrzés áll. Kérdés azonban, hogy ellenőrzés megvalósítható-e, mindaddig, amíg a büntetésekre jórésze hamis utlevéllel utazgat át az országhatárokon oly sűrűn és akadálytalanul, anogyan a vágyálmaiban külföldi utazásról álmodó kispolgár nem is gyanítaná. Jól tudjuk, hogy az alvilág ma már valószínű utlevélgyárakat tart fenn, amely époló kifogástalan svájci utlevelet, vagy Nansen menedéklevelet produkál, mint akár Guatemala köztársaság paszuszát. Bizonyos, hogy a körözött egyének külföldre jutásakor soha nem vették igénybe a hatóságok segítségét.

Az utlevél újabb korlátozása, amelyet az esetenkénti lepecsételés jelent, elsősorban tehát azokat a jóhiszemű polgárokat érinti, akik az előző feltételekhez hasonlóan ennek is eleget rognak tenni. Fontos, hogy a külföldre utazókat ne ériék meglepetések. Ha a rendőrségi kontrollt fontos érdekek előírták, ebben az esetben is feltétlenül el kell kerülni azt, hogy a lepecsételés a legcsekélyebb akadállyal vagy anyagi megterheléssel is járjon. Meg kell állapítani: az utlevél újabb anyagi megterheléseket már nem bír el. Az illeték fokozatos fel-emelésével, a turistailleték bevezetésével egyidejűleg feltűnő módon megcsappant a külföldre utazók száma. Már pedig idegenforgalom csak a kölcsönösség alapján képzelhető el.

Német hajók fedezik a spanyol nemzeti csapatok marokkói csapatszállításait

Az albán kormány is elismerte Franco tábornok kormányát — Helyzetjelentés a belháború frontjairól

Lissabonból jelentik: Madrid körül tegnap ismét heves harcok folytak, noha nagyobb hadműveletekre nem került sor. A délutáni órákban 12 nagy, hárommotoros repülőgép 16 vadászrepülőgéppel kíséretében megjelent a főváros felett és azokra a körzetekre, amelyekben a kormánycsapatok állásai vannak, bőségesen dobtak bombákat.

Franco tábornok legutóbbi fenyegetődzései ugylátszik megvalósulás előtt állanak, mert egy nagyobb burgosi légiraj megjelent Malaga felett és bombákat dobott a városra. A lapok jelentései szerint most már küszöbön áll Valencia és Barcelona bombázása is.

Ujabb jelentések szerint Barcelona, valamint a katalán tengerpartról kocsikkal, teherautókkal seregestől menekül a lakosság. Valencia polgári lakosságának jórésze szintén elhagyta már a várost.

A madridi arcvonalon a rossz időjárás viszonyok miatt ma is nagyrészt szünetelnek a nagyobb hadműveletek. A nemzetiek az elfoglalt területeken folytatják a tisztogatást. Kiseb sikereket értek el Franco csapatai Escorial környékén.

Liano tábornok a sevillai rádióban mondott beszámolója keretében közölte, hogy Genfben a katalán szociálisták küldöttsége érkezett. A katalán küldöttség utjának célja a független Katalánia elismertetése. Kijelentette a tábornok, hogy a spanyol nemzeti kormány soha sem fog belegyezni Katalánia elszakításába.

A barcelonai rádió-állomás jelenti, hogy egy német cirkáló és két másik német hadi-

hajó tartózkodik a Gibraltári-szoros környékén, hogy a Marokkóból való csapatszállításokat megvédjék a nemzetiek számára.

A milícia csapatai tegnap este Salavera de la Raina mellett váratlan támadást indítottak a felkelők ellen. A támadáshoz 50 teherautón szállították a csapatokat. A felkelők ágyui azonban a teherautókat is eltalálták és kettő közülük porrá égett. A támadás végül is sikertelenül összeomlott. A miliciák vesztesége állítólag 1300 ember.

Itt írjuk meg, hogy a spanyol nemzeti hadsereg irányítói értesítették az angol tengerészetiügyi miniszteriumot, hogy Barcelonában, a kikötőben létesített semleges övet, ahol az angol hajók nyertek elhelyezést, tiszteletben tartják.

Az angol alsóházban Sir Simon belügyminiszter visszautasította Williams képviselő kérését, amelyben a képviselő azt óhajtotta, hogy az olasz állampolgárokat, akik Angliában éltek és akik katonai szolgálatra visszatértek az abesszin háború kitörése után, most a háború megszűntével ne engedjék vissza Angliába. A belügyminiszter kijelentette, hogy amennyiben az olasz alattvalók a törvényes idő lejártá előtt tértek vissza Angliába, minden további nélkül ismét megkapják az országban való maradásra az engedélyt s hogy miért távoztak a rövid időre, nem tartozik az angol hatóságokra.

Egyébként az albán kormány ma bejelentette, hogy hivatalosan elismerte Franco tábornok kormányát.

Antonescu külügyminiszter megerkezett Varsóba

Beck lengyel külügyminiszter és felesége fogadta a kíséretével érkező román külügyminisztert

Varsóból jelentik: Antonescu Victor külügyminiszter feleségével és kíséretével együtt tegnap délelőtt Varsóba érkezett. A pályaudvaron Beck lengyel külügyminiszter és felesége várták virágcsokorral. Rajtuk kívül megjelentek az állomáson Sembeck államtitkár, Arcisevski bucuresti-i lengyel követ és a lengyel külügyminiszterium magasrangú tisztviselői. Déli 12 órakor Antonescu külügyminiszter Zamfirescu varsói román követ és Diaconescu ezredes katonai attasé kíséretében koszorut helyezett el az „Ismeretlen Katona” emlékművére. Délben 1 órakor a köztársasági elnök diszebedet adott Antonescu tiszteletére.

A lengyel sajtó csaknem valamennyi lapja első oldalát Antonescu külügyminiszter látogatásának szenteli. A „Vietzer Warszawski” a következő címet adta cikkének: „A területek érintetlensége a lengyel-román szövetség alapja”. „Ilustrowany Kurier” cikkének

címe: „A lengyel-román szövetségnek történelmi gránit alapja van”.

— A világ színe előtt bábizonnyitjuk — írja a „Curjer Warszawsky” —, hogy a román-lengyel szövetség nem vesztett súlyából. A hivatalos „Gazeta Polska” így ír: „Kétségtelen, hogy ez a kinyilatkoztatás a két nemzet őszinte érzelmeinek megnyilatkozása és a közös ut megjelölését eredményezi. (Rador.)

Antonescu külügyminiszter varsói látogatásával nagy cikkekben foglalkoznak a lengyel lapok. Az Express Forani a külügyminiszter tárgyalásairól a következőket írja: A megbeszélések elsősorban a két országot közösen érdeklő időszéri kérdések körül folynak. Varsóban külön megállapodást fognak aláírni a két ország kulturális kapcsolatainak megerősítéséről, majd megerősítik azt a megállapodást is, amely a közös határok kijelölésének kérdésében létrejött.

Madgearu vádbeszéde a cenzuráról a Kamarában

Allásfoglalás a sajtótörvény-javaslat ellen — Támadás a kormány ellen
Szervezkedik a nemzeti-parasztpárt

Bucurestiből jelentik: A nemzeti-parasztpárt parlamenti tagozata ma ülést tartott, amelyen Mihalache elnököt és amelyen elhatározták, hogy rendkívül erélyes ellenzéki munkát fejtenek ki úgy a Kamarában, mint a szenátusban már a jövő héttől kezdődően. A csoport tagjai bizottságot választottak, amelynek feladata a választfelirati vita során felolvasandó pártnyilatkozat megszerkesztése. Megállapodtak abban is, hogy a csoport tagjai minden hét péntekjén közös ebéden vesznek részt a Continental-étteremben. A parlamenti csoportnál három titkár működik: Iacobescu, Solomon és Mihaescu. Maniu nem vett részt a megbeszélésen, mert Grigore Filipescuval volt találkozója. Ezt a találkozót élénken tárgyalják politikai körökben és Filipescu állítólag tisztázni óhajtja bizonyos politikai kérdésekkel kapcsolatban Maniu álláspontját. Maniu egyébként csütörtökön elhagyta a fővárost és november 30-án külföldre utazik.

Bucurestiből jelentik: A Kamara mai ülésén Gele képviselő beszélt. A képviselő csodálkozásának ad kifejezést afelett, hogy a szigorú rendelkezések ellenére a fővárosban ma még mindig egész sereg hazárdklub működik. Ezután Madgearu volt miniszter emelkedik szólamra és beszédét azzal kezdi, hogy ecseteli a cenzura tulkapásait. Vádolja a kormányt, amely a cenzura gyakorlásával megakadályozza a demokratikus pártokat abban, hogy felvegyék a kontaktust a tömeggel. Madgearu néhány cikket olvas fel, amelyeket a cenzura a „Dreptatea”-ból, a párt hivatalos lapjából törölt. Ennek volt azután az a következménye, hogy a nemzeti-parasztpárt nem ismerte fel az állásfoglalását a Titulescu-esettel kapcsolatban, Stelescu meggyilkolása és több nagyfontosságú ügyben. Élesen támadta a kormányt, mert annak politikája erősen parancsuralmi szándékot árul el.

Aurelian Bentoiu államtitkár válaszában azt mondja, hogy a nemzeti-parasztpárti kormányzás alatt szintén életben voltak a cenzura-rendelkezők. Éles vita keletkezik a kérdésben a nemzeti-parasztpárti és többségi képviselők között majd ismét szóhoz jut Bentoiu államtitkár és a cenzura fenntartásának szükségességét igyekszik megmagyarázni.

A választfelirati vitához elsőnek Macovei szól

hozza, aki kiemeli a kormány egyes üdvös cselekedetét, ugyanakkor azonban állásfoglal a sajtótörvénytervezet ellen, amelyet antiliberalisnak minősít. Ami a külpolitikát illeti, Romániának az a legfőbb feladata, hogy szövetségesei mellett maradjon és feltétlenül szükségesnek tartja a határok megerősítését. Végül egy georgista képviselő beszélt, aki a felfegyverkezés és a román elemnek a vállalatoknál való alkalmaztatása érdekében szállt szóra. A trónbeszédre adandó választ egyébként tartja nem szavazza meg.

A szenátusban a választfelirati vita során Danielpol szenátor a felsőbb oktatás fontos kérdé-

DECEMBER
3
STERN RÓZSI

HEGEDUESTJE 5592
Róna Dezső és Fischer Ernő
közreműködésével
a Kulturpalotában.
Jegyek Sándor könyvkereskedésben.

séről beszélt és hangsúlyozta, hogy rendkívül fontosnak tartja az egyetemokről azoknak az elemeknek a kiszorítását, akik az állam érdekeit veszélyeztetik.

Tătărescu avatta föl az első belföldi hadigáz-gyárat

A miniszterelnök megnyitó beszéde

Bucurestiből jelentik: Csütörtök reggel 9 órakor avatták fel ünnepélyes külsőségek között a fogarasi (fágárai) robbanóanyag-gyár új hadigáz-készítő üzemét. Ez alkalommal Fogarasra (Fágárasra) érkezett Tătărescu kormányelnök, Bucin és Petrovan tábornokok a hadfelszerelésügyi miniszteriumból, Cezar Mereuța, az államvasutak vezérigazgatója és Mironescu volt miniszterelnök. A kormányel-

nököt és a vendégeket ünnepélyesen fogadták, az üzem új épületrészeiben istentisztelet volt, majd Mironescu üdvözölte a kormány fejét és az igazgatóság nevében köszönetet mondott a kormány támogatásáért. Ezután Tătărescu miniszterelnök beszélt, hangsúlyozta, hogy örömmel vesz részt az új hadianyag-gyár felavatásánál, merthiszen az ország legfontosabb napi-rendi kérdése a hadfelszerelés problémája.

— Olyan ország — mondotta a kormányelnök — amely nem rendelkezik jól megszervezett hadiiparral, háborúba bocsátkozhat ugyan, de ez nem eredményezhet jó befejezést. Éppen ezért szorgalmazza a kormány, hogy minden magánrésztől megnyilvánuló hadiipari vállalkozást kellőképpen támogasson. A kormány — folytatta Tătărescu miniszterelnök — nagy bizalommal viseltetik a román technika iránt, ma itt, Fogarasra (Fágárasra), holnap Resicán (Resițan) vagy az ország más részén vetjük meg a nemzeti hadiipar alapjait.

Ezután a vendégek megtekintették a hadiipari gyárat, a közönséget azonban távollartották az iparteleptől. Délben nagy közebéd volt.

Fizessen elő az „Aradi Közlöny”-re!

Egy óra	10.—
Negyedévre	210.—
Félévre	420.—
Egy évre	Lej 840.—

Külföldre havonta 50.— Lej jel több.

Ferdinand 4. Telefon: 151.

Fiókiadóhivatal Bul. Regina Maria 19.

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda Bul. Regele

A becsületes gyilkos

Irtá: MAURICE RENARD

John Lewisham, aki Sweedingben lakott, ebben az időben mindennap kétszer átment az erdőn, hogy a busterburyi kőbányába jusson, ahol dolgozott. Jó egyórás utat tett meg a fák között és mindig úgy érezte, tökéletes biztonságban van az elhagyatott erdőben.

Egy téli reggel azonban, amint bekecsébe burkolva, prémes sapkáját fülére huzva, vastag kesztyűben baktatót a kőkeményre fagyott talajon, a deres fű között egyszerre fénylő tárgyat vett észre. Utána nyúlt és látta, hogy a fényes tárgy — egy revolver. Egy pillanatra elképedve vizsgálta a fegyvert és arra gondolt, hogy a revolvert csak rövid idővel ezelőtt vesztette el valaki, tekintve, hogy a nikkellészek fénye még el se homályosodott. Azután zsebrevágta és tovább indult. Zsebében játszott a revolverrel, amint sietett Busterbury felé, nehogy elkéssen.

Az erdőnek azon a részén, ahol legsűrűbb a fenyves és a ritkán járt ösvény teljesen elveszett a jéggé fagyott hó alatt, egyszerre erős ütést kapott hátulról. Gépiesen megfordult és mielőtt jóformán meggondolta volna, mit tesz, zsebében kereszttül a felé a sötét tömeg felé sűrűt a revolvert, amely rávetette magát. Támadója azonnal megtántorodott és szépen elterült a földön. John egy pillanatra dermedten állt, azután lehajolt és megvizsgálta áldozatát. Torzonborz, rongyos legény volt, kezében még most is ott szorongatta a kést, amellyel alighanem John akarta ledöfni.

— Ezt megsusztam — dadogott John még mindig remegve és a revolvert a földön fekvő test mellé hajította. Mozdulatlanul bámult az idegen arcába és egyszerre rájött, hogy ember meghalt. Ez már több a soknál Erre nem számított. Rémülten

suttogta: „És ha ez az ember nem volt az, akinek hittem? Ha nem volt gonosztevő? Háttha csak összetévesztett valakivel, s csak meg akart ijeszteni... Ugyan, buta vagyok: meg akart ölni és kirabolni. Csavargó. Sose láttam erre, nem ismerem. Meg fogom mondani Powel bírónak az igazságot és Powel bíró meg fogja köszönni, hogy megszabadítottam a vidéket egy gyilkostól.”

De mikor utnak indult Sweeding felé, hogy felkeresse a bírót, egyre kellemesebb gondolatai támadtak: „Hiába beszélek — magyarázgatta magának — azt mégse mosom le magamról, hogy megöltem egy embert. És ha el is mondom hogyan, akada ember, aki hisz nekem? Hiszen nem volt tanum. Nem biztos, hogy olyan könnyen tisztára mosom magam. Powel bíró tudja, hogy jó fiu vagyok, de a legnagyobb bajok mindig a jó fiukkal történnek és Powel bíró csak a kötelességet ismeri. És mi lesz, ha börtönbe vetnek? Mi lesz Maryvel és a két fiuval, George-dzsai és Arthur-rel? Mégis csak okosabb lesz, ha másképpen másom ki a csavából. A jeges földön nincs nyom, rajtam volt a kesztyű, senki se látott...”

Gyors léptekkel haladt az erdőn keresztül. Mikor Sweeding első házai feltűntek előtte, így fohászkozott: „Bocsáss meg Istenem, hogy hazudni fogok: feleségem és két gyermekem miatt teszem.”

Powel bíró előszobájában várnia kellett, míg a bíró végez egy fogoly kihallgatásával. Mikor végre bevezették, sietve beszélni kezdett:

— Bíró uram, az imént tanuja voltam egy gyilkosságnak. Amint az erdőn haladtam keresztül, a fenyvesek között utolértem egy embert, aki előtem ment. A fordulónál egyszerre egy másik ember vette rá magát és revolverrel egészen közelről agyonlőtte. Odszaladtam, de a támadó ekkorra elmenekült. Idesiettem, hogy jelentsem a gyilkosságot...

— Milyen volt a támadó? — kérdezte a bíró

nyugodtan.

— Ó nem lesz nehéz elfogni. Ilyen kevés van a vidéken. Egy kinai!

— Mi a kő? Egy kinai. Biztos benne, John?

— Egészen biztos. Még fiatalember, kockás sportuhát viselt.

A bíró csemetett és így szól a belépő porkolábhöz:

— Azt az embert, aki az imént lépett ki innen, szembesíteni akarom John Lewishammal, hozzák fel megint... — és mikor látta John elképedt arcát, mosolyogva fordult hozzá: — mert az az ember, akit most hallgattam ki, éppen az a kinai, akiről maga beszélt. Negyedórával ezelőtt fogták el az erdő szélén.

— De... de — dadogott John — hiszen az lehetetlen.

— Lehetetlen? Hogyan?

John Lewisham kishiján elájult. Azután hebegve, reszkette vallani kezdett, elmondta, hogy hazudott és előadta, hogyan lötte agyon támadóját. Inkább százszor is meghal, mondta, de nem hagyja, hogy ártatlan embert vádoljanak az ő bűne miatt.

— No jó, — felelt erre nevetve Powel bíró — ne féljen. A kinai nem létezik. De maga barátom, nem tud hazudni. Hát inkább meg se próbálja. Tudtam, hogy ez lesz a vége. Akit agyonlőtt, szökött fegyenc. Most siessen haza és ölelje meg a feleségét és a két fiút. Semmi baj, John Lewisham!

CORSO 5, 7 1/4 és 9 1/4 órák

Telefon: 665

JAN KIEPURA:

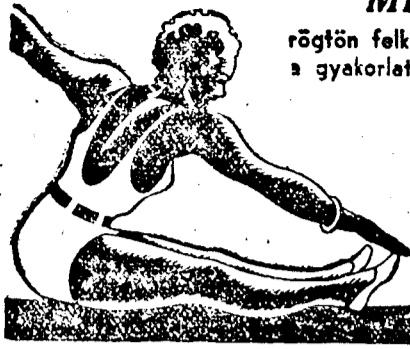
A szerelmes város

A nagy énekes első bécsi filmje, a szezon igazi slágere. Partnerei: Czepa Friedl, Lull v. Hohenberg, Imhoff Fritz.

A magyar kormányzó

szemléje az olasz flotta felett

Rómából jelentik: Horthy magyar kormányzó, az olasz király, a piemonti herceg és Mussolini előkelő kíséretükkel ma reggel a „Zára“ nevű tengernagyi hajóról végignézték az olasz hajóraj elvonulását, amelyhez hasonló nagyszabású csapatszemle nem volt a világháború óta Olaszországban. A szemle a nápolyi öbölben ment végbe és több mint száz csatahajó vonult el a magas szemlélők előtt.

MINDEN REGGEL

rögtön felkelés után, szenteljen 10 percet tornázásra. Ne felejtse el, hogy a gyakorlatok előtt és után, egy masszírozás

NIVEA KRÉMMEL

nélkülözhetetlen, hogy teste egészséges, erős és rugalmas legyen. A szakszerű masszírozáshoz szükséges utasításokat, továbbá a tornagyakorlatok pontos és részletes leírását a „Nivea Testapolóiskola“ füzetben találhatjuk. 15 lei beküldése ellenében, az összes gyógyszertárakban, drogériákban és illatszertárakban vagy a Beiersdorf & Co. S. A. R. cégnél Braşov, Str. Iuliu Maniu 39 sz. kapható. Nivea-Krém: doboz 17 lei-18l, tubus 32 lei-18l.

Sztalin hadat üzent a szovjet-osztályharcnak

A kommunista párt rendkívüli kongresszusa Moszkvában — Fenyegetés Németország ellen

Moszkvából jelentik: Ma délelőtt kezdődött meg Moszkvában a kommunista-párt idei kongresszusa. A legutóbbi események miatt a hatóságok olyan óvintézkedéseket tettek, amilyenre a bolsevizmus fennállása óta nem volt példa. A kongresszus épületébe belépő kommunistákat kivétel nélkül megmotozzák, hogy nincs-e náluk fegyver. Még magukkal a népbiztosokkal sem tesznek kivételt. A motozást Stalin testőrei végzik. A Kremel előtt gépfegyveres őrséget állítottak fel és az épület körül motorkerékpáros felfegyverzett katonák cirkálnak. Az épület belsejébe még távcsövet sem vihetnek a kongresszus tagjai.

A nyolcadik rendkívüli kongresszus megnyitása után Stalin nagy beszédet mondott, amelyet azzal vezetett be, hogy vázolta az utóbbi években elért nagy „haladást“. Kifejtette, hogy a kapitalizmus az iparban teljesen megszünt, szocializálták a termelést, amely az utóbbi évben az eddig elért eredmények hetszerezésére emelkedett. Stalin elmondotta, hogy a kormánytervezetet dolgozott ki, amelyet jóváhagyás végett betérjeszt a kongresszusnak és amelynek fontos célja kiirtani a kapitalizmust és megszüntetni a munkanélküliséget. A tervezetben mindenkit kötelezni akarnak a munkavállalásra és ezenkívül be akarják vezetni a kötelező oktatást. Meg akarja szüntetni az osztályharcot, mert a szovjetben mindössze két osztály állhat fenn: a munkások és a földművesek osztálya. Bármely fajhoz tartozókat egyforma bánásmódban kíván részesíteni és ezeknek ne csupán formális, hanem tényleges jogaik legyenek. Érvényesíteni akarja mindenképpen a fentieket, mert így véglegesen megszüntet minden burzsoázis-rendszert.

Ljubenszko ukrán tanácselnök éleshangú beszédében, amellyel a legutóbbi szabotázsharcra célzott, kérte minden megmozdulás csirájában való elfojtását. Beszéde során Napoleonra tért ki és kijelentette, hogy néhány tábornok vezetésével az orosz hadsereg majd olyan döntő győzelmet arat Németország fölött, amilyenre példa még a világtörténelemben nem volt.

A Páris Soir írja, hogy Stalin két órára felfüggesztette a kongresszust és munkatársait megvitatta a német-japán szerződés után előállott helyzetet. Biznak abban, hogy a szerződés nyilvánosságra kerülte után, Franciaország levonja a következményeket és a Szovjettel megerősíti a fennálló kapcsolatát. Megemlíti a lap, hogy Litvinov külügyi népbiztost, amiért Stickling német méretek kegyelmi kérvényét aláírta, a kongresszuson élesen támadták és abból, hogy a mérnökök kegyelmet adtak, Németországgal való gyengeségüket látják bizonyítva.

Deibos nagy külpolitikai beszéde

A külügyi bizottság ülése után Lebrun köztársasági elnök elnöklése alatt államtanácsot tartottak, amelyben Deibos francia külügyminiszter az egész világ érdeklődésére számottartó, nagyszabású expozét mondott.

A külügyminiszter először is a francia-amerikai és francia-angol viszonyról beszélt és leszögezte, hogy

London és Páris között minden kérdésben a legtökéletesebb megértés uralkodik.

A spanyolországi ügyekre vonatkozólag kijelentette, hogy a francia kormány és mint a külügyi bizottság ülésén is játszott, a parlament többsége amellet van, hogy a semiegyeséget okvetlen fent kell tartani.

— Távol állunk még attól — mondotta a külügyminiszter —, hogy a béke konszolidálásáról beszéljünk, de bizunk abban, hogy idővel sikerül az ellentéteket elsimitani és a polgárháborút kizárólag Spanyolországra korlátozni.

A külügyminiszter utalt arra, hogy a burzsoi kormánnyal egyelőre nem tudtak meg-

állapodni a barcelonai kikötő ostromzárára vonatkozólag, de Franciaország követe közölte, hogy

Franciaország megvédi saját állampolgárait, valamint Földközi-tengeri érdekeit és nem tűri, hogy afrikai gyarmataival való összeköttetését esetleg veszély fenyegetse.

Franciaország és a kisantant viszonyáról szólva a francia külügyminiszter utalt Sztójadinovics jugoszláv miniszterelnök nyilatkozatára, amely kifejtette, hogy Jugoszlávia és Franciaország között teljes megértés uralkodik. A külügyminiszter hangsúlyozta, Franciaország a jövőben arra törekszik, hogy

a kisantantállamok felé irányuló áruforgalmát növelje és gazdasági kapcsolatát kimélyítse.

Az általános európai politikai helyzetről szólva Delbos külügyminiszter kiemelte, hogy a német-orosz feszült viszonyt némileg enyhítette Stickling mérnök megkegyelmezése.

Visszarendelték a vasutigazgatóság tisztviselőkarát Aradra

A CFR. vezérigazgatóság körlevélben utasította a tisztviselőket, hogy 1937. április hó 21-ig valamennyien költözzenek vissza Aradra

Temesvárról (Timişoara) érkezett jelentés szerint a kerületi vasutigazgatóság kebelében olyan intézkedések történnek, amelyekből arra lehet következtetni, hogy

a CFR. vezérigazgatósága most már végre is visszavonhatatlanul elhatározta a vasutigazgatóság Aradra való visszahelyezését.

Mint annak idején arról beszámoltunk, a CFR. vezérigazgatósága úgy döntött, hogy a vasutigazgatóságot Aradra helyezi át, ahol tudvalevőleg megfelelő épület áll rendelkezésre, míg Temesváron (Timişoara) a vasut nem rendelkezik erre a célra alkalmas épülettel. Ennek a hírek napvilágra kerülése után a szomszédos város érdekképviseletai közben-

jártak annak érdekében, hogy a CFR. változtassa meg elhatározását. Ez a közbenjárás azonban a jelek szerint nem járt eredménnyel.

A temesvári (timişoara) kerületi vasutigazgatóság tisztviselői között ugyanis tegnap körlevelet kövöztek, amely tudomásukra hozza, hogy a jövő év április 21-ig kötelesek Aradra költözni, mert Szent György-napkor már itt teljesítenek szolgálatot. A vasutigazgatóság tisztviselői a körlevelet tudomásul vették és aláírták.

Igy tehát minden remény meg van arra, hogy a CFR. elhatározásában már nem történik változás és jövő év tavaszára Arad valóban gazdagabb lesz ezzel a gazdasági szempontból oly nagyjelentőségű intézménnyel.

Ismeretlen Munkácsy-képet fedeztek fel

Párisban A nagy művész egyik legjobb alkotása a most felfedezett „Kicsike“ — Regény a kép történetében

Budapestről jelentik: A magyar képzőművészetnek nagy szenzációja van. Ez a szenzáció: egy festmény. Hat-nyolc éves fiúcskát ábrázol ez a kép, amint iskolatáskával a kezében, szürkegalléros köpenyben, keztyűsen, hátravetett bolero-kalappal a fején éppen indulóban van az iskolába; egy percre megáll, szűrés szemmel maga elé néz és kellenlenül válaszógat. A mű alkotója a legnagyobb magyar festő: Munkácsy Mihály. A kisfiú, ha közelről megnézzük, rendkívül hasonlít Munkácsyra.

A kép, amelynek neve „Kicsike“, most került elő az ismeretlenből és a megkerült mű annál nevezetesebb, mert szoros vonatkozásban áll a nagy magyar festő élete regényével. Munkácsy, akinek ifjúsága — mint ismeretes — Aradon telt el, egész életében imádta a gyermekeket. Felesége megajándékozta ugyan egy leánykával, aki azonban csak néhány óráig élt. A gyermek utáni sóvárgása nem szűnt meg. A kisfiú, akit a kép ábrázol, Munkácsy barátjának, Chaplinének a fia. A művész minden

érzése, apai szívének minden indulata a kisfiú felé fordult, ezt a kicsikét imádta, leste a szavát, a mosolyát, a durcáskodásait.

Munkácsy megfestette a „Kicsikét“ és ezt a művét Chaplinné vidéki villájában sokáig rejtgette. A kép csak most, az asszony halála után került felszínre. A kép valóságos műre-mek. Munkácsy rajongott a gyermekért.

A kép most előkerült és a budapesti Ernszt-muzeum kiállításán mutatják be. A festmény a mester legkiválóbb emberábrázolásai közé tartozik.

URANIA 5, 7-15, 9-30 órákor pontosan
Telefon 2-32.

A IX-ik világszoda!
A filmművészet bevonulása Salzburgba.

„ZIEGFELD, a nők királya“

Monumentális revüalkotás. Káprázatos kiállítás.

Szédületes pompa. Varázslatos zene.

250 legszebb gör. 2,000.000 dollár.

William Powell, Louise Rainer, Myrna Loy.

MI UJSÁG?

Londonból jelentik, hogy a General Airways repülőgépgyár a román kormány megrendelésére két nagy motoros kórház-repülőgépet készített, amelynek berendezéséhez teljes tábori segítséget, hely-, vérátömlesztési készülék és oxigénszűrő tartozik.

Newyorkból jelentik, hogy Lewis Valentine, Newyork rendőriónöke 150 főnyi mozi-rendőrséget szervezett a mozikban újabban sürűn megismélt bombamerényletek megakadályozására. Nemrégiben nyolc moziban dobta egyidejűleg búzbombákat. A búzbombamerényletek következtében 13.000 néző rohant páni félelemben az uccára s eközben hetvenen megsebesültek.

Anapokban szörnyű szerencsétlenség történt az egyik newyorki felhőkarcolón. Brooks Dávid, Lady Astor 22 éves unokaöccse kihajolt a tizennegyedik emeleten lévő lakásának ablakán, hirtelen elvesztette egyensúlyát és a szédfő magasságból az uttestre zuhant. A borzalmas halált halt fiatalember tragikus halálát még szörnyűbbé teszi, hogy csak nemrég tért vissza nászútjáról.

Rómából jelentik, hogy az Olaszországban néhány évvel ezelőtt bevezetett aggregényadó kétféle millió embert érint. A legújabb kimutatások szerint 1935-ben 1.905.252 aggregényadó-alany után 165.661.793 líra adójövedelem folyt be. A törvényes rendelkezések szerint az aggregényadó-ból befolyó jövedelmet az anya- és csecsemővédő intézetek javára fordítják.

Párisból jelentik, hogy a természettudományok akadémiaja most döntött az I. Albert monacoi fejedelem nevét viselő 100.000 frankos évi nagydíj odaítéléséről. A díjat czéven Fernand Hollweck egyetemi tanár, a rádiumkutató intézet egyik igazgatója kapta az X. sugarakra vonatkozó újabb kutatásainak elismeréseképpen.

Tokióból jelentik: A japán császári aeronautikai intézet olyan repülőgépet készített, amelynek működési sugara 12.800 kilométer, úgyhogy leszállás nélkül repülhet Tokióból Newyorkba és kétszeri leszállással körülrepülheti a földet. Rövidesen megkezdik a csodálatos teljesítőképességű gép meggyártását, de szerkezetének részleteit hétpécsetes titokként őrzik, csak a következő adatokat tették közzé: szárnyainak hossza 26 és fél méter, szárnyfelület 280 négyzetméter, csónaktest hossza 14 méter, a gép súlya üresen 3 és fél tonna, a benzintartály-ürítéskor 900 liter, motorja 700 lóerős és egyfolytában 95 óra hosszat repülhet.

Egész Hollandia lázasan készülődik azokra a káprázatos ünnepségekre, amelyekkel Julianna trónörökös nő küszöbönálló esküvőjét egybekapcsolják. Az esketési szertartásokkal kapcsolatos ünnepségek programját most már véglegesen megállapították. Ezek szerint a polgári esketés december 19-én lesz, az egyházi esküvő pedig január 7-ikén. December 19-től január 7-ig a királyi palotát minden este ünnepélyesen kivilágítják. A királynő a hágai városházán megtartandó polgári esketésnél nem lesz jelen és a felvonulásban sem vesz részt, hanem a királyi palota kapujában várja meg az esketésről hazatérő trónörökös-párt. A királyi palota előtt a négyszáztagú királyi katonazenekar nemzeti dalokat játszik. A polgári esketésről hazatérő trónörökös-pár a királyi palota erkélyére vonul és onnan üdvözi a tömeget, a néppel pedig lovas heroldok és hasonások közlik a város különböző pontjain, hogy megtörtént a nagy esküvő. A polgári esketést a hágai városházán a polgármester végzi s ezalatt az ország valamennyi templomában zúgnak a harangok. A hágai helyőrség tűzérési ütegei diszkrévésekkel jelzik, hogy az esketés megkezdődött. December 19-től január 7-ig az ország színházaiban és mozgófényképszínházaiban ünnepi előadások lesznek. December 24-én a hágai állatkertben nagy gyermekünnepély lesz, amelyen valamennyi iskolás gyermeket megünnepelnek és a szegény gyermekek között kiosztják a trónörökös-pár ajándékait. Este a hágai templomokban zenei előadások lesznek. Január 7-én Hágában a Malievelden hatalmas tűzijáték lesz.

Még majdnem fél év választ el a jövő évi május elsején megnyitandó nemzetközi kiállításról, de az Eiffel-torony környékét már most is fokéletesen megváltoztatta az építészek mérlege.

Forgószinpadot az aradi Városi Színház szinpadára!

Inke Rezső tervezete rövidesen a városvezetőség elé kerül — Aradi ember tervezte meg a kolozsvári (cluji) magyar színtársulat forgószinpadát is

A modern színjátszásnak vidéki színházak számára régebben elérhetetlennek látszó kelleke: a forgószinpad, ma már szinte nélkülözhetetlenné vált Aradon is. Az aradi közönség határozott érdeklődéssel figyel fel az aradi színház munkájára és elismeréssel adózik, de számos előadás hosszadalmas szünetei már nem egyszer tették szükségessé a forgószinpad technikai segédeszközét. A modern darabok képekre tagolódnak és a képek új és új diszletezést kívánnak, a szinpad bediszítése pedig meglehetősen hosszú időt vesz igénybe. Nagyvárosokban már évekket ezelőtt, sőt Erdély (Ardeal) több városában Kolozsváron (Cluj), Szatmáron (Satumare) már az elmúlt évben megépítették a forgószinpadokat, amelyek segítségével filmszerű gyorsasággal pereghetnek le a felvonások, nincsenek szünetek és a közönséget a sokszor tíz-tizenöt perces várakozások egyes képek között nem zökkentik ki abból a hangulatból, amelyet az előző jelenetek teremtettek. A forgószinpad aradi megépítése azonban nemcsak a magyar színtársulat hasznára válna, hanem a vendégszereplő revütársulatok és bucuresti-i ensemblék részére is nagy könnyebbséget jelentene. A fenti okok miatt egyébként az aradi magyar színtársulat műszaki igazgatója Inke Rezső, maga is tervezetet dolgozott ki, amelyet a városhoz nyújt be és amelyben a forgószinpad létesítésének megoldására tesz ajánlatot. Inke Rezső a következőképpen képzei el a forgószinpad megépítésének lehetőségét:

— Az új darabok valóságosan megkövetelik a forgószinpadot, amely élvezhetőbbé teszi az előadásokat és nemcsak a színháznak, a városnak érdeke, hogy létrejőjön, hanem a közönségnek is. Éppen ezért a megépítéshez a közönség támogatását akarjuk kérni és pedig olyképpen, hogy jegyenként 50 bani áldozatot hozzanak. Mindössze 50 bani hozzájárulást kérnénk tehát színház-jegyenként, de ugyanekkor a város kellene hogy kötevezővé tegye minden itt vendégszereplő fővárosi társulatnak, vagy jótékonycélu est rendezőségének, amelyek a színházban tartják vendéggjátékaikat, hogy jegyenként az 50 banit ugyancsak beszedjék a forgószinpad javára. Ez azért természetes, merthiszen minden társulat élvezné a forgószinpad előnyeit. Az ily módon összegyűlt összeget természetesen a város kezelné, csak úgy, mint a munkanélküli illeketet s amikor együtt van a szükséges tőke, amely ilyenformán a jövő idényre történhet meg, akkor megépíthetné a régen nélkülözött forgószinpadot. A kolozsvári (cluji) forgószinpad, amelyet az aradi *Rajnai-Joanovits* Sándor tervezett, mindössze 56 ezer leibe került. Rajnai Sándor már értesített bennünket, hogy minden külön díjazás nélkül hajlandó volna Aradon is megcsinálni tervét, amelynek alapján ha lehet, még előcsöbben készülné el a forgószinpad. A forgószinpad a mostani alapra épülne rá és néhány hetet venne csupán igénybe az elkészítése. Tervezetemet a város vezetőségéhez nyújtom be és remélem, hogy támogatni fogja azt.

Megkapta a város két vidéki autobus-járat koncesszióját

Az eddigi tervek szerint már december elsején megindul a városi autobus-járat Ujarad (Aradul Nou) és Kisszentmiklós (Sannicolaul Mio) felé

Nagyfontosságú értesítés érkezett csütörtökön Aradváros vezetőségéhez. Az értesítés értelmében a közlekedésügyi miniszterium, valamint a CFR vezérigazgatósága hozzájárult ahhoz, hogy az Arad és Ujarad (Aradul Nou), valamint Arad és Kisszentmiklós (Sannicolaul-Mic) közötti autobuszforgalom lebonyolítására Aradváros, illetve a város autobuszüzeme kapja meg a koncessziót.

Az említett útvonalon az autobuszforgalom tudvalevőleg hetek óta szünetel. A Mera & Co.-cég koncessziója lejárt, a CFR pedig, amelynek joga lett volna hozzá, nem állított be helyi érdekű járatokat és ennek következtében az említett két község lakossága autobuszösszeköttetés nélkül maradt. Az így előállott nehézségekről ismételtén is megemlékeztünk, legutóbb pedig szerdán délelőtt a város vezetőségének ülésén Vulpe Iosif helyettes átmeneti-bizottsági elnök számolt be arról, hogy a két község lakosai küldöttségileg keresték fel és a kérdés sürgős megoldását kérték.

A ma Aradra érkezett értesítés kedvezően oldja meg a helyzetet és lehetővé teszi, hogy rövidesen Arad és az említett községek között ismét helyreálljon az autobuszforgalom. A közlekedésügyi miniszterium a várostól részletes felvilágosítást kért azoknak az autobuszoknak méreteiről, amelyek ezeken az útvonalokon közlekednek majd. A leírást a városi autobuszüzemek természetesen haladéktalanul elküldik, úgy hogy reméhetőleg rövidesen megérkezik a méretek jóváhagyása és december elején már

megindulhat Arad és Ujarad (Aradul Nou), valamint Arad és Kisszentmiklós (Sannicolaul-Mic) között az autobuszforgalom. Arad és Ujarad (Aradul Nou) között két autobusz bonyolítja majd le a forgalmat 15 percenként, míg Arad és Kisszentmiklós (Sannicolaul-Mic) között egyelőre egy autobusz közlekedik egyórás időközökben. A végleges engedély megérkezése után régebbi autobuszokat helyeznek forgalomba, míg januárban már új autobuszok bonyolítják le ezeken a vonalokon a forgalmat.

Az év végéig

meghosszabbították az iparigazolványok és munkakönyvek becserélésének határidejét

Az aradi munkafelügyelőség és a munkakamara közlése szerint a munkügyi miniszterium a munkafelügyelőség és a munkakamara közbenjárására elhatározta, hogy az iparigazolványok és munkakönyvek becserélésének határidejét 1936. december 31-ig meghosszabbítja. Tekintettel arra, hogy ez visszavonhatatlanul az utolsó határidő, a munkakamara felszólítja az érdekelteket, hogy kérvényeiket a torlódás elkerülése végett föltétlenül a fenti újabb határidő előtt nyújtsák be.

Ha valaki az Eiffel-től meg akarja keresni a Szajna jobbpartjának régi jelképét, a mór-stíliú Trocadéro-t, csak az állványok tömkelegét látja és nagy sürgős-forgást. A régi Trocadéro-t minden eredetisége ellenére már régóta a város elcsufításának tartották. Néhány hónappal ezelőtt egy fiatal karikatúra-rajzoló ötletén nevettek a parisiak, aki a Trocadéro-t számársapkával a fején örökítette meg. Páris zseniális tervezője, III. Napoleon rendőrigazgatója, Haussmann báró is másképp képzel-

te a Szajna jobbpartjának ezt a részét. Most, 70 év múlva, — pontosan 70 év múlva, mert Haussmann tervei 1867-ből voltak, — valóra válnak a régi elképzelések. A régi, környezetéből kellemetlenül kirívó épület helyét ad az új palotának, mely a szajnaparti hosszú térséget hosszú oszlopokkal, félköralakban körülöleli. Benne a tengerészeti kiállítás, az etnográfiai gyűjtemények, az összehasonlító művészet muzeuma és a könyvés és könyvkiadás kiállítása lesz.

Az angol demokrácia radikálisan leszámol Mosley feketeingeseivel

A parlament esetleg alkotmánymódosítással szünteti meg a politikai gangszterek garázdálkodását

Londonból jelentik: „Zavargások Londonban...” A mai idegességre hajlamos világban érthető, hogy az angol fővárosból szétröppent hírek bizonyos nyugtalanságot keltettek. A nyugalom és haladás barátai aggódva tették fel a kérdést: „Hát már Anglia is?” A szélsőséges politikai rendszerek országában és más országok rokonszemű lapjaiban pedig leplezetlen ujjongással hirdették: ime, a gyűlölet vetése immár Angliában is kihajtott. Miután az east-endi zavargások következményeivel a parlament most megkezdődött ülészaka is foglalkozni fog, valóban úgy látszik, mintha az angol feketeingések mozgalmának mélyreható politikai jelentősége volna.

És van is... Csakhogy egészen más vonatkozásban, mint ahogy ezt Németországban elképzelik, vagy legalábbis elképzélni szeretnék. Az east-endi események válság elé állították az angol demokráciát. El kell dönteni, hogy az angol alkotmány által biztosított korlátlan szervezkedési és szólásszabadság megilleti-e azt a mozgalmat, melynek javarészt sihederkorban levő híveit az angol közvélemény „politikai gangsztereknek” bélyegzi. Az uralmon levő konzervatív kormány kétségtelenül nehezen határozza el magát az állampolgári jogok korlátozására. Nem mintha egy Baldwin vagy egy Sir John Simon rokonszenvezne Sir Oswald Mosley kirakatokat romboló és iskoágyerekeket véresre verő híveivel, hanem egyszerűen azért, mert az angol alkotmányosság a jogfosztás minden formájától idegenkedik. A külföldről átplántált eszmék és szolgai hűséggel másolt pártegyenruhák olyannyira összeegyeztethetetlenek az angol demokrácia szellemével, hogy még az ellenük való védekezésre sem találják meg a törvényszabta lehetőségeket. Most tehát a parlamentre hárul a feladat, hogy esetleges alkotmánymódosítással lehetővé tegye a kormány számára egy egyenruhatilalom kibocsátását és a verekedéseket provokáló felvonulások megrendszabályozását.

Az east-endi tüntetéseknek kétségtelenül antiszemita jellege van és ebből következtetik külföldi horogkeresztes körökben, hogy ime, Anglia is fogékonyvá vált a nemzeti szocialista propaganda számára.

Azonban az east-endi zsidóság még sem határozza meg az angliai zsidó lakosság általános helyzetét és jellegét. Cromwell Oliver korszaka óta a biblia tisztelésében nevelt angol nép meszesemenő barátságát és előzékenységet tanusított a „biblia népével”, a zsidókkal szemben. Ennek következtében a javarészt spanyol és hollandiai származású zsidók már a tizenkilencedik század folyamán oly mértékben beolvadtak az angol közösségbe, hogy mind a mai napig ugynevezett

zsidókérdésnek még a látszata sem merült fel.

A londoni City éppen mostan, a koronázási évben, zsidóhitű serifet — ami körülbelül az alpolgármesternek felel meg — választott. A nemzeti koalíció kormányában közlekedési miniszter a zsidó Hoare Belisha és légügyi államtitkár VIII. Edward király legbizalmasabb barátja, Sir Philipp Saason, a nagy bagdadi bankárinasztia saria. Sir Isaac Isaacs egy keletről bevándorolt zsidó szabólegény fia, az ausztráliai dominium főkormányzója, „Governor-General”-ja lett. Csak úgy melleleg említem meg, hogy a Sir Oswald Mosley horogkeresztes vezér fiatalon elhunyt felesége, Lady Cynthia Churchill anyai részről ugyancsak zsidó származású volt. A parlamentnek 18 zsidó tagja van, közülük 9 a konzervatívokhoz tartozik, 4 a liberálisokhoz és 5 a munkáspárthoz.

Sir Oswald Mosley csak, amikor összes egyéb

politikai kísérletei csődöt mondtak, határozta el magát arra, hogy bevezeti Angliában a német mintára megszervezett antiszemizmust. Előbb már megpróbálta, hogy mint szocialista képviselő, szélsőséges baloldali irányba terelje a mérsékelt munkáspártot, majd megalakította ugynevezett „Uj pártját”, mely 1932-ben minden idők legnagyobb választási bukását könyvelhette el. Végül is ugynevezett fascista szervezetet alapított, mely azonban a reája fecsért óriási vagyon ellenére nem igen keltett visszhangot Angliában. Így jutott arra a gondolatra, hogy — ugyszólván minden átmenet nélkül — mint a horogkereszt apostola találja meg az olyannyira áhitott érvényesülést. Csakhogy most azok is, kik bár fejcsóválva, de eltűrték Sir Oswald pálfordulását, elfordultak tőle. Régi barátai egymásután váltak meg mellőle. Nemcsak azért, mert visszaretentek a feketeingés „leader” kalandos célkitűzéseitől, hanem mindenekelőtt azért, mert programját, propagandáját és szervezkedését az egész angol mult megtagadásának látják. Így ez az egykor nagy reményekre jogosító politikus most már teljesen kikapcsolódott az angol politikai és társadalmi életből. A konzervatív Morning Post épp most mondotta ki a leglegsujtobb ítéletet Mosley szervezkedéséről, amit csak kimondhat egy angol lap, amennyiben megállapította, hogy külföldi irányzatok idegenszemű követőjére az angol közéletben nincs és sohasem lehet hely.

Egy kis örömmel
mindenkinek szükréje van,

főképpen akkor, ha pillanatnyilag szűken van a pénz. Közeliekvő ilyenkor, hogy azokat a dolgokat igyekezzünk kellemesekké tenni, melyekre mulhatatlanul szükségünk van. Példának okáért készítsünk egy csésze tápláló és jóízű kávét. Valódi Franck-kal izesített Kathreiner Kneipp Malátakávéből, mely nagyon olcsó.

Kathreiner és Franck
éppen a mai nehéz
időkben ajánlatos.

Törvényszéki vádtanács elé került a 40.000 leies aradi postacsekk-lopás ügye

Feltűnésteltető letartóztatás ügyével foglalkozott ma délelőtt az aradi törvényszék. A letartóztatás előzményei több mint egy évre nyulnak vissza és középpontjukban egy, az aradi állomási postahivatalban felfedezett 40 ezer leies hiány áll. Az ügyből kifolyólag az ügyészség letartóztatta Puscas Gheorghet, a postahivatal pénztárosát és a letartóztatás ügye ma délelőtt került a törvényszéki vádtanács elé.

Még 1935-ben történt, hogy a Distribuția S. A. 40 ezer leit küldött csekk után Bucureștibe. A küldemény az aradi második számú állomási postahivatal utján lett elküldve, azonban a pénz nem érkezett meg Bucureștibé. Amikor az aradi Distribuția Bucureștiből értesítették, hogy a jelzett 40 ezer leies küldemény nem érkezett meg, azonnal jelentést tettek a postaigazgatóságnak, amely szigorú házivizsgálatot indított. A vizsgálat során természetesen a postahivatalnak ugyszólván valamennyi tisztviselője igen kelemetlen helyzetbe került, a gyanu azonban elsősorban Puscas Gheorghet ellen irányult, aki a postahivatal pénztárosa volt. A gyanut csak megerősítette az a körülmény, hogy — mint megállapítást nyert — a 40 ezer leies feladott csekket be sem regisztrálták.

A vizsgálat során Puscast hivatali állásától felfüggesztették és eljárást indítottak ellene. A vizsgálat azonban olyan körülményeket mutatott fel, amelyek arra engedtek következtetni, hogy inkább csak hivatali mulasztásról van szó. Puscas ezenfelül a hiányzó 40 ezer leit teljes egészében megtérítette, ennek következtében a fegyelmi eljárást beszüntették és a

felfüggesztést is hatálytalanították.

Ettől függetlenül azonban hivatalból tovább folyt a bűnügyi vizsgálat Puscas ellen és odáig ért, hogy az ügyészség tegnap letartóztatási indítvánnyal tette át az aktákat Alexandrescu vizsgálóbíróhoz, ki a postatisztviselőt kihallgatása után előzetes letartóztatásba helyezte. A letartóztatást Puscas ügyvédje utján megfellebbezte és az ügygel ma délelőtt foglalkozott a törvényszék, amely arraival hivatalozással, hogy a tisztviselőnek bejelentett lakása van, másrészt pedig a kárt megtérítette, megsemmisítette a letartóztatási végzést és Puscas szabadlábrahelyezése mellett döntött. Az ügyészség további magatartásától függ, hogy szabadlábrahelyezik-e, vagy sem a súlyos váddal terhelt postatisztviselőt.

Nem lesz délután tanítás!

BUCUREȘTIBŐL jelentik: Tegnap délelőtt 11 órakor ANGHELESCU nemzetnevelési miniszter elnöke alatt ülést tartottak a fővárosi iskolák igazgatói és elhatározták, hogy az ország egész területén megszüntetik a délutáni tanítást. Az iskolaórák 50 percesek lesznek.

A szükszavu bucurești-i jelentés nem számol be arról, hogy milyen iskolákról van szó, de tekintettel arra, hogy a középiskolákban eddig sem volt délután tanítás, a rendelet valószínűleg az elemi iskolákra vonatkozik. A rendelkezés egyébként az aradi tanfelügyelőségre még nem érkezett meg.

SELECT 5, 7 1/4 és 9 1/4 órák
Telefon 284.

Tarzan bosszúja

Elejétől végig izgalmas, érdeklésztő, az eddig készített legjobb TARZAN-film. Főszereplő: Hermann Brix, volt olimpiai bajnok.

DISZBEMUTATÓ: MA PÉNTEKEN este 9 1/4 órakor a CENTRAL Mozgóban

KAY FRANCIS

az ünnepezt amerikai filmdáma első idej filmje:

Fehér angyal

A világ egyik legnagyobb asszonyának történelmi élménye.

Az évad legművészeibb, legszebb, legkomolyabb filmje!

5, 7 1/4 órakor UTÓLJARA:

„A HINDU LÁNDZSÁS”.

HIREK

**Fenség. —
ne fáradjon**

a londoni koronázásra!

Mialatt Európában szakadatlan sorban váltják egymást a történelmi események, a szigetország kabinetirodájában lázasan dolgoznak a koronázási ünnep gazdag programján. Az érdeklődés a közönség körében óriási, amit legjobban igazol, hogy hihetetlenül megdrágultak a felvonulás utvonalaiba eső ablakhelyek.

Érdekes, hogy Londonban a koronázási ablakhelyek milyen arányban drágultak az elmúlt századok során. II. Richard idejében egy ablakhely még csak 2 pennybe került, VIII. Henrik korában már 5 pennyt fizettek érte. I. Károly koronázása napján már félfontot adtak ezért a látványosságért, viszont IV. György idejében már 4 font volt egy ülőhely ára. V. György koronázásakor hirtelen megzavargodott ausztráliai farmerek 40 fontot is fizettek.

A kabinetirodának annyi munkája van a különböző fontos és kényes kérdések elintézésével, hogy már csaknem komoly formában merült fel a külföldön „koronázási minisztérium” szervezésének ötlete.

A koronázási minisztériumnak — ahogy tréfásan már most is nevezik a kabinetiroda egyik aiosztályát — olykor a legkényesebb kérdésben kell döntenie. Így például a napokban megtörtént az a szinte elképzelhetetlen eset, hogy egy államfőnek megírták — ne fáradjon el a koronázásra. Természetesen nem kell aggódni, ebből a szörnyű esetből nem lesz európai konfliktus, mert csupán Mishyeni ka Dinzulu királyról, az afrikai zulukájak teljhatalmu uralkodójáról van szó. A rendőrségnek már előre is nagy gondot okoz a kolduskérdés. Londonban mintegy három ezer „iparendélyes” koldus van, de a koronázásra a rendezőség legalább 60.000 koldusra számít. A derek kéregetők, akik rendszeres években május elején már a fúrdőhelyekre utaznak el, hogy összekössék a kellemesét a hasznossal, a következő tavaszon elhalasztják „kuráljuk” megkezdését és előbb learatják a londoni piacot. Hogy a rendőrség miképpen boldogul majd a sok kéregetővel, az egyelőre még — hivatalos titok.

— **HIDEG, KÖDÖS IDŐ, ESETLEG HAVAZÁS.** Mérsékelt légáramlás, sok helyen köd, néhány helyen kevés eső, vagy hó. A hőmérséklet nem változik. — Tegnap éjjel a legnagyobb hideget Toplitán mérték, ahol a hőmérséklet 11 fokra szállt le. Predealon 24 óra óta havazik és a sísport hível már megjelentek.

— **Cotioiu Romulus dr. Bucurestiben.** Cotioiu Romulus dr. városi átmeneti bizottsági elnök, aki tudvalevőleg országgyűlési képviselő is, csütörtök délután Bucurestibe utazott, hogy részt vegyen a képviselőház tanácskozásain.

— **Az aradi román püspök szenteli meg a temesvári (timisoarai) román katedrális alapkövét.** Az épülőfélben levő temesvári (timisoarai) román katedrális ünnepélyes alapkövetését december 6-án tartják meg. A szertartást Magier Andrei dr. aradi román püspök végzi. Megjelennek lamandi kultuszminiszter és Lepedatu Alexandru, a szenátus elnöke is. Egyidejűleg a Duca-szobor leleplezési ünnepélyét is megrendezik.

— **Pacha Ágoston dr. román kath. megyéspüspök 66-ik születésnapja.** Pacha Ágoston dr. megyéspüspök a mai nappal lép a 66-ik évébe és három nap múlva, november 29-én lesz 6 éve, hogy megyéspüspökként intronizálták az ősi püspöki székesegyházban.

— **Kiütéses tífusz a lengyel—román határon.** Bucurestiből jelentik: A román—lengyel határról érkezett jelentés szerint több kiütéses tífusz-eset fordult elő. Legutóbb a botosani börtönben betegedett meg az egyik rab, aki a fertőzött vidékről került oda. A hatóságok rendelkezése egészségügyi határzárt léptettek életbe s az északeleti határátkelő pontokon orvosilag megvizsgálják az utasokat.

— **Fritz Kreisler Bucurestiben.** Bucurestiből jelentik: Fritz Kreisler, a világhíru hegedűművész a jövő hónapban Bucurestibe érkezik, ahol két hegedűhangversenyt ad. A hegedűművész a fellépti díjat — 500.000 lejt — előre kapta meg.

— **Diftéria-elleni hatósági oltások.** A város tisztifőorvosi hivatala közli, hogy a kerületi hatósági orvosok december 7. és 19. között oltják be diftéria ellen az 1932-ben és 1933-ban született gyermekeket. Az oltás kötelező és ingyenes.

— **CANTACUZINO TÁBORNOK ELUTAZOTT SPANYOLORSZÁGBA, HOGY EZÜSTKARDOT NYUJTSON ÁT FRANCONAK.** Bucurestiből jelentik: A „Capitala” jelentése szerint Zizi Cantacuzino tábornok, a „Mindent a hazáért” című alakulat vezére hattagn küldöttség élén elindult kedden Spanyolországba, hogy pártjának aiandékát, egy szinezüstből készült kardot nyújtson át Franco tábornoknak. A „Capitala” jelentése szerint a brailai vasgárdisták több tagja legközelebb Spanyolországba utazik és önkéntesként be fognak lépni Franco tábornok hadseregébe.

— **Knut Hamsun tiltakozik ellene, hogy Ossutzkinak adják a Nobel-díjat.** Berlinből jelentik: Németországban egyre nő a felháborodás, hogy a Nobeldíj-osztó bizottság a békedíjat Ossutzkinak juttatta. Nagy meglepődéssel tárgyalják azt, hogy Knut Hamsun, Észak legnagyobb írója teljes erővel küzdött az ellen, hogy a díjat Ossutzki kapja meg. Knut Hamsun nyilatkozatot tett közzé a norvég lapokban és elkeseredetten tiltakozik az ellen, hogy a békedíjat annak juttatták, akit hazájában hazaárulónak tartanak. Egyébként valószínű, hogy a német birodalom azzal fog válaszolni a Nobel-díj bizottságának döntésére, hogy német alattvalóknak meg fogja tiltani a Nobel-díj elfogadását. — Sahn, oslói német követ egyébként ma megjelent Koht norvég külügyminiszternél és átadta neki a német kormányának a Nobel békedíj odaitelésére vonatkozó nyilatkozatát.

Az új „Daladier-vonal”

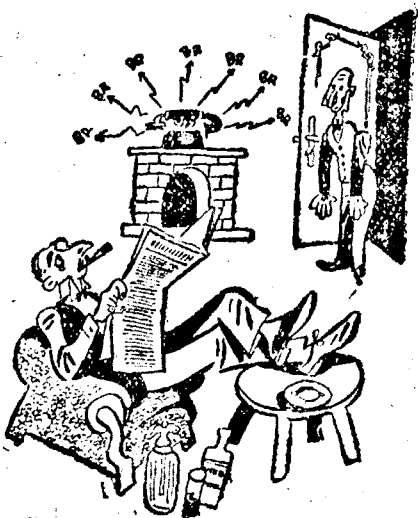
Párisból jelentik: A francia kormány elhatározta, hogy a német—francia határon levő Maginot-vonalat a belga határ mentén egészen a tengerpartig kiépíti. Az új erődvonalat Daladier-vonalnak fogják nevezni, mert első sorban a hadügyminiszter érdeme, hogy megvalósul. Az erődítési munka 6 millárd francia frankba fog kerülni. A Maginot-vonal megvédésére 175.000 ember szükséges, az új Daladier-vonalra 100.000 ember, úgy, hogy a hatalmas erőövet 275.000 katona jól megvédeheti.

A francia fővárosban egyébként ma délelőtt az a hír terjedt el, hogy merényletet kíséreltek meg Daladier hadügyminiszter és Gamelin hadserőparancsnok ellen. Daladier és Gamelin ugyanis Mülhausenbe utaztak, hogy megtekintsék a francia keleti határvédműveket, utközben kiderült, hogy az utjelzőkészülékek az egyik állomáson elromlottak. Amikor alaposabban megvizsgálták azokat, akkor tudták csak megállapítani, hogy erőszakkal rontották el a jelzőkészülékeket.

— **Braun Mór temetése.** A város társadalmában mélységes részvétet váltott ki Braun Mór tekintélyes egykori gabonakereskedő elhunyt. Braun Mór, aki évtizedeken át jelentős szerepet töltött be Arad gazdasági életében, e hó 27-én pénteken délután 3 óraker kísérik utolsó útjára a zsidótemető halottasházából.

— **Élített nagylaki (nádlaei) iparosok.** Három nagylaki (nádlaei) iparos — Szaizkó János, Marian Iosif és Asztalos Pál állottak ma az aradi törvényszék előtt azzal vádolva, hogy a Betegsegélyzőpénztár által tartozásuk fejében lefoglalt tárgyakat eladták. A bíróság a lefoglalt tárgyak eltulajdonítása címén a három vádlottat egyenként 15 napi elzárásra ítélte. Asztalos az ítéletben megnyugodott, míg két vádlott-társa fellebbezést jelentett be ellene.

Hónap végén

— **Jean, menjen a telefonhoz és minden további nélkül mondja be, hogy jőjenek el-seje után...**

**Csusz
Köszvény
Rheuma**

**bántja?
Dörzsölje be fogjait:**

DIANA SÓSORSZESSZEL

— **A NÉPKISEBBSÉGI UJSÁGÍRÓSZERVEZET AZ IGAZSÁGÜGYMINISZTERNÉL.** Bucurestiből jelentik: Djuvara igazságügyminiszter ma délelőtt kihallgatáson fogadta Willer József dr. magyarpárti képviselőt és Demeter Bélát, a „Romániai Népkisebbségi Ujságírószervezet” főtájtárát, akikkel a készülő sajtótörvény ügyében folytatott tanácskozást.

— **Prágából Madridba utazott Kun Béla.** Prágából jelentik: A „Zeit” című lap megerősíti Kun Béla prágai tartózkodásának hírét, Kun Béla szovjetország diplomáciát utlevéllel utazik és Prágában napokon keresztül a szovjet követségen volt megszállva. Minden valószínűség szerint Kun Béla Prágából Spanyolországba utazott.

— **NEM VÉGIKI MATUSKÁT.** Budapest-ről jelentik: A magyar igazságügyminisztérium úgy döntött, hogy nem hajlja végre Matuska hatalós ítéletét, mert az Ausztriával kötött kiadatási szerződés erre nem ad módot.

— **Aradi munkanélküliek összeírása.** Az aradi városházán hétfőn megkezdtek a munkanélküliek összeírását. A szokásos tartalékon kívül a város költségvetésében 300 ezer leies előíranyzat szerepel erre a célra. Eddig több, mint hétszáz munkanélküli jelentkezett a városházán. Az előjelek szerint az idén a segélyezésre szoruló munkanélküliek száma több lesz, mint tavaly volt. A város vezetőségének az a terve, hogy december 15-én kezdi meg a munkanélküliek segélyezését.

— **KATONAI JELENTKEZÉSEK, November 27-én, pénteken az 1931., szombaton november 28-án az 1932. évi korosztálybeliek jelentkeznek.**

Wilson a szinpadon

Baselben bemutatatták Albert Steffen nyolc színből álló darabját, melynek hőse Wilson és a Népszövetség. A szerző szerint a Népszövetség csödjé főleg Wilsonnak, az ő misztikus, utópisztikus és egyszersmind okoskodó szellemének köszönhető. A darabban sok kísértet is szerepel. Így például a kétségek között hanyódó Wilson előtt megjelenik első feleségének szelleme. A darab végén a versaillesi tanácskozó asztal körül pedig elvonulnak a különböző országok hősi halottainak szellemek. A darabnak jelentékeny sikere volt.

— **A Munkakamara felhívása.** Az aradi Munkakamara felhívja az alábbi munkásokat, hogy haladéktalanul jelentkezzenek a Kamara hivatali helyiségében: Golgotán Ioan lakaos, Gáspár János kazánkovács, Halász István fa-esztergályos, Rotz Miklós kádár, Moș Gheorghe szövőmunkás, Petel. vici Constantin építőmunkás, Gegner Sándor mészáros, Deț Iosif mészáros, Moș Viliam pék.

— **A „Principele Mircea” anya- és csecsemővédő egyesület Mikulás-délutánt rendez a Városi Színházban december 5-én délután 4 órai kezdettel.**

— **Szív- és idegbajosoknál, vese- és cukorbetegknél, köszvényben és csuszban szenvedőknel az enyhe természetes „Ferenc József” keserűvíz kitünően beválk, mert a beleket alaposan kitisztítja, a gyomor és a máj működését előmozdítja, az emésztést és az anyagcserét pedig lényegesen megjavítja. Az orvosok ajánlják.**

— **Klubközi tornaünnepély Aradon.** Igen szép és nivós tornaünnepély-előkészítésén fáradozik az aradi tornász District agilis elnöksége. December 6-án, vasárnap délután 4 órai kezdettel a Moise Nicoara-liceum tornatermében rendezik meg Jsi nagyszabásu tornaünnepélyét, melyen az SGA, Hakoah és Astra kitünő férfi és női mintacsapatái fognak szerepelni. Külön érdekessége lesz az ünnepélynek Matusik József, az SGA olimpikonjának szereplése, aki a tavasz óta igen nagy formaijavulásról tett tanubizonyságot. Nagy sikerük lesz a hölgytornászoknak, akik szabadgyakorlatokat és szereken művészi munkát fognak bemutatni. A versenyre belépődij nincs, a közönség kényelmét a rendezőség biztosítja.

A bécsi bíróság felmentette, de tovább is őrizetben tartja az ál Orth János özvegyét

Bécsből jelentik: Az itteni esküdtbíró-ság tegnap ítélkezett a családokkal vádolt Ubaldini della Carda grófnő, egy híres szélhámos özvegye felett. A bíróság a nőt felmentette, de szabadlábra nem helyezte, mert a németországi és svájci hatóságok is körözik családok miatt. A bírósági tárgyalás egyelőre pontot tett a jelenkor egyik legérdekesebb szélhámosójának története után.

A jelenleg 47 éves Elma Ubaldini egy Felt Gusztáv Károly nevű bányahivatalnok leánya. A vádiratban felsorolt adatok szerint a nő Luxemburgban és Angliában nevelkedett és közvetlenül a háboru kitörése után, 1914. augusztusában feleségül ment Drömer Walter német hadnagyhoz.

A háboru után elvált és 1923-ban Olaszországba költözött, ahol

az öreg Frederico Ubaldini della Carda gróf gyermekének fogadta és törvényesen is adoptálta.

Az akkor még feltűnő szépségű grófnő 1925-ben Angliába költözött, ott megismerkedett John Slatter gyárossal, aki évekig fedelmi módon gondoskodott róla. Innen Münchenbe került a kalandos életű nő és csakhamar a legjobb társaságokba jutott be. Főleg bankárokkal kötött ismeretséget, akiket elhitette, hogy Morgan és Bleichroder a legjobb barátai. Az egyik müncheni bankártól 3600 márkát csalt ki, majd újra visszatért Londonba.

— ZÜRICHÍ ZÁRLAT. Páris 20.26, London 31.30, Newyork 435.12, Miláno 22.92 és fél, Amsterdam 235.80, Berlin 175, Prága 15.40, Varsó 81.80, Belgrád 10.00, Bucuresi 3.25.

— BUCURESTI-I HIVATALOS ARFOLYAMOK. (Az alábbi számok a Banca Nationala eladási árfolyamait tüntetik fel. Zárójelben az árfolyamokat a 38 százalékos felár hozzászámításával közöljük.) Francia frank 4.75 (6.56), angol font 501.50 (692.07), dollár 102.50 (141.45), líra 5.35 (7.38), holland forint 55.15 (76.11), német márk nincs jegyezve, csehkorona 3.55 (4.90), zloty 19.25 (26.56), dinár 3.05, pengő 27.50, osztrák schilling 27.50, svájci frank 33.40 (32.29).

— BUCURESTI-I MAGANARFOLYAMOK. Francia frank 9.35—9.45, angol font 980—985, dollár 196—198, holland forint 109—111, német márk 40—42, csehkorona 6.05—6.20, zloty 31—32, pengő 33.50—35, osztrák schilling 33—34.50, svájci frank 46—47.50.

— Halálozás. Berkovits Hermanné brádi (bradi) kereskedő felesége e hó 24-én hosszas szenvedés után elhunyt. Nagy részvét mellett e hó 25-én volt a temetése.

Új reklám-ötlet

Egy amerikai könyvkiadó kékűn reklám-trükköt talált ki. Huszonötezer dollár jutalomdíjat tűzött ki annak, aki sajtóhibát talál a cég kiadásában megjelent legújabb regényben. Két hét alatt több mint 175.000 példányt adtak el a regényből és csak két hét múlva találta meg a sajtóhibát egy líftboy, aki megkapta a 25.000 dolláros jutalmat.

— Badminton-játék bemutató az SGA-ban. Szombaton este nyolc órakor lesz a bemutatója az SGA tagjainak az újszerű és kedvelt angol Badminton (szoba-tenisz) játéknak az SGA egyesületi helyiségének emeleti nagytermében, melyre vendégeket is szívesen látnak.

Vásári hirdetés.

Szombaton, 28-án állatvásár, vasárnap, 29-én kirakodóvásár Pecican. 5712

— MA az alanti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

JANKA, Bulevardul Regele Ferdinand.
WEISZ, Piața Avram Iancu.
BERGER, Calea Saguna.

1928-ban ismerkedett meg Londonban Ott Miksa Adolfal, aki valamikor az elűnt Orth Jánosnak adta ki magát.

A kalandornő Londonban ekkoriban repülni tanult és már minden elő volt készítve egy óceánrepülésre, de a tervet Ott megjelenése meghiúsította. Ott bárónak adta ki magát és a századforduló előtti években számos csalást követett el. Ekkoriban hitette el, hogy azonos Orth Jánossal. A szélhámos pár fényűző életet folytatott Londonban és mindig tudtak valamilyen ügyes trükkel megfelelő pénzüsszeget szerezni. 1931-ben és a következő években a két ember gyakran megjelent Ausztriában.

Ott, aki csehszlovák állampolgár, elhitette Bécsben, hogy ezüstbányái vannak Csehszlovákiában és hatalmas birtoka, amelyen 200 ezer darab marhat tenyészt.

Vilmos császár főistálló-mestere, Stuckard Rudolf pénzt és ékszert bízott rá, amely természetesen odaveszett. Ott azáltal is bizalmat keltezt, hogy cigarettatárcájába a császári korona és az aranygyapjas rend jele volt bevéve. Stuckard feljelentésére a szélhámospart Bécsben letartóztatták és ekkor egymást érték a további feljelentések. Ott sokáig volt vizsgálati fogságban, végül néhány hónappal ezelőtt ideiglenesen szabadlábra helyezték a nagybeteg embert, aki hamarosan meg is halt. Élettársa most kiadatását várja a bécsi fogházban.

Akik a kártyaklubokat

fosztottak ki Bucuresztiben

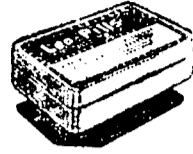
Bucuresztiből jelentik: Több csoport fiatal ember tegnap éjjel titkos kártyaklubokba hatolt be és revolverekkel fenyegetőzve kijelentették, hogy ők hatósági személyek és felszólították a látékosokat pénzüik átadására. Ahol ellenállásra találtak, ott erőszakoskodni kezdtek. A Calea Victoriein 6 játékklubot látogattak meg és a sikeres támadások után megszőktek, előbb azonban egymás között felosztották a pénzt. A rendőrség közülik tizenkettőt letartóztatott. Kihallgatásuk során kijelentették, hogy teltükkel csak a hatóságok figyelmét akarták felhívni a titkos játékklubokra.

— Az EGE tanfolyamai Aradmegyében. Nemrégén megemlékeztünk arról, hogy az EGE Zerind (Zerindul Mare), Pécska (Rovine) és Vadász (Vánaatori) községekben mezőgazdasági tanfolyamokat rendez. Ezeket a tanfolyamokon a következő előadók szerepelnek: Székely Lajos, Biró Pál, ifj. Tunyoghy Emil, Bauer Károly, Halpert Lajos, Porbucz János, Bartsch János, Popovics Mihály, Bikfalvy Ferenc, ifj. Schnitzár Ferenc, Kopány Rezső, Lukács Jenő, Debitzky Béla, Várady Mihály, Gyerkos Mihály, br. Atzél Ede, Demeter Mózes, Póka Pál, Biró József, dr. Eöry István, gr. Bethlen Gábor, Szász Dezső, Molnár Ferenc, Szilágyi Ferenc, Nagy Miklós, Seyfried Ferenc, Gyarmathy Lajos, Szeghő Dénes, kamarási Szász Ferenc, Szántó Gergely, Ugron István (Filiás), Orosz Károly, Hajdó Ödön, Ugron Pál, Miklóssy Károly, Anghy Balázs, Adorjáni Imre, Demeter Lajos, Boros György, Tempfli János, Lászlóffy Géza. Az EGE összes eddigi munkatervével közöl ez bir a legnagyobb jelentőséggel, mivel a milliós magyar földművelő tömegek mezőgazdasági oktatásának céljából csak négy magyar nyelvű gazdasági iskola áll rendelkezésre, amelyek a gazdai fiáknak csak igen csekély részét tudják továbbképezni.

— Székelési zavarok, vastagbélhurut, puffadás, félelemérzés, bódultság, migrén és általános rosszullét esetén a rendkívül enyhén ható természetes „Ferenc József” keserűviz a gyomor és a bélcsatorna tartalmát gyorsan kiüríti, a bélmirigyek működését élénkíti, a vérkeringést előmozdítja s tartós megkönnyebbülést szerez. Az orvosok ajánlják.

MÁJBETEGEK

SZÁMÁRA Igen fontos, hogy a hasajj a bélfalakra enyhén hasson. A LEOPILLS, kizárólag növényi anyagokból készült preparátum, a májbetegek ideális hasajjajjal

LEOPILLS

Dobozokban 30 és 80 leírt minden gyógyszerárban és drogériában kapható.

Színház - Művészet

„A nagy szerelem”

(Molnár-premier a Városi Színházban).

„A nagy szerelem”, amelyet ma, pénteken mutat be az aradi színtársulat, Molnár Ferenc költői pályájának csúcsa. Ebben a színpadi alkotásában oly magasra emelkedett a világhírű magyar író, amely magasságba csak az igazán nagyok tudnak emelkedni. Talán egyetlen színművében sem annyira emberi Molnár, mint éppen „A nagy szerelem”-ben és ő maga is ezért szereti legjobban ezt a darabját, amely világsiker aratott.

A mi színtársulatunk a nagy író alkotásának kímélő gondokkal és felkészültséggel mutatja be pénteken este „A nagy szerelem” című darabot, amely nehéz darab és ugyancsak hatalmas követelményeket támaszt a szereplőkkel szemben. A fő női szerep Budapesten és Bécsben Darvas Lili kivételes művészetében jutott érvényre. Nálunk ezt a hatalmas szerepet Bálint Anna, a színtársulat fiatal művésznője játssza, aki „A néma levélte” fő női szerepében szintén és megérdemelt sikert aratott. Most alkalma lesz a tehetséges Bálint Annának, hogy beváltsa a hozzá fűzött várakozást és bebizonyítsa, hogy nagy drámai feladatok megoldására is megvan benne a képesség. A férfi főszerep Horváth László kezében van. Ez a sokoldalú, talentumos művészember fölünyes intelligenciájával, színpadi rutinjával és színjátszó képességeivel maradéktalanul adja azt, amit az író elképzelt. Ugyanő rendezi a darabot. Igen hálás szerepek a kisebbek is, hiszen Molnár Ferenc nem szokott rossz szerepeket írni, mert nála a legkisebb epizódszerepek is megvan a maga fontossága és jelentősége. Így azután természetes, hogy a már is közkedveltségnek örvendő Varga Ilona, a mindig stílusos és ötletes Lázár Hilda, a szerepeibe mindenkor elmélyedő Tarnai József és a két jóhumoru komikus: Lukács Ede és Kun Dezső is hálás feladatot oldanak meg.

AZ ARADI MAGYAR SZÍNHÁZ (TEATRUL ORAȘANESC) HETI MŰSORA:

Péntek este fél 9 órakor: „A nagy szerelem”. Molnár Ferenc színműve. Bemutatóelőadás. Főszereplők: Bálint Anna, Varga Ilona, Lázár Hilda, Horváth László, Jávor Alfréd, Tarnai József, Kozma Hugó.

Szombat délután 5 órakor: „A pármal hercegnő”. Tánco-operett. Mozihelyárrakkal. A legdrágább jegy ára 25 lei.

Szombat este 9 órakor: „Kis király”. Kálmán Imre operettje. Bemutatóelőadás. Főszereplők: Trillap Ilona, Gábor Mara, Lázár Hilda, Kozma Hugó, Tarnai József, ifj. Szendrey Mihály, Lukács Ede.

Vasárnap délután 3 órakor: „Mese a Grand Hotelben”. Nagy tánco operett. Rendes helyárrakkal.

Vasárnap délután 6 órakor: „A csavargó-lány”. Tánco operett. Rendes helyárrakkal.

Vasárnap este 9 órakor: „A kis király”. Operett. Másodszor. Rendes helyárrakkal.

* A magyar színtársulat az Iparos Otthonban. Hétfőn este fél 9 órai kezdettel a magyar színtársulat az Iparos Otthon nagytermében rendez előadást. Ez alkalommal a színtársulat Molnár Ferenc nagyszerű színművét: „A nagy szerelem”-et játssza mérsékelt helyárrak mellett, ugyanabban az elsőrendű szereposztásban, mint amilyen a premiéren volt.

Városi Színház. Ma este 8 és fél órakor **A nagy szerelem.** Molnár Ferenc szenzációs színműve. Bemutató előadás.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Megkönnyítik a gépek behozatalát

A kormány elősegíti a gyáralapításokat, hogy minél kevesebb külföldi áru kerüljön be az országba — Az ipari investíciós bizottság fontos határozata

A belföldi gyáripár fejlesztése szempontjából rendkívül fontos határozatot hozott tegnapi ülésén az ipari investíciós bizottság, amely dr. Pop Valer kereskedelmi és iparügyi miniszter elnöke alatt ült össze, hogy számos aktuális kérdéssel foglalkozzon. Az ülésen a szakminiszteriumok osztályvezetői is megjelentek.

Mint Bucurestiből jelentik. *Bujoin* mérnök, a bizottság referense beszámolt az eddig végzett munkáról és arról, hogy milyen investíciós kérvényeket intéznek el.

— A bizottság feladatának megfelelően, teljes erővel dolgozik — mondotta az előadó — *de őszintén kijelentem, hogy sok és nagy nehézséggel kell megküzdnie. Az illetékes fórumok ugyanis rendkívül nehezen adják meg a gépekre a behozatali engedélyt, azonkívül pedig a vételárnak külföldre való átutalása is nagyon nehézkes, ami miatt a külföldi eladókkal differenciáink merültek fel. Különösen a vételár átutalása okoz nehézségeket, mert amikor már az összes fórumokat megjárta az átutalási engedély, a Banca Națională az átutalási vízummal újabb akadályt gördít a deviza transzferálása elé. Ezért azt indítványozom: kérjük meg a kormány jelenlevő képviselőjét, a kereskedelmi és iparügyi miniszter urat, járjon közbe, hogy a gyáralapításhoz vagy a gyárak fejlesztéséhez szükséges gépek vételárának deviza-transzfer vízumától tekintsen el a Banca Națională.*

A helyesléssel fogadott felszólalás után dr. Pop Valer iparügyi miniszter teljes megértéssel válaszolt az előadó kérdésére.

Kijelentette a miniszter, hogy ezt a fontos ügyet a Banca Națională kormányzójával fogja megbeszélni és javasolja a külföldi gépek vételárának kifizetése körüli formalítások megkönnyítését, sőt ha csak mód van rá, a deviza transzfer-vízum eltörlesztését is keresztül viszi. A Németországgal fennálló kereskedelmi kapcsolatok megszilárdítása végett is nagy szükség volna a gépek behozatalának megkönnyítésére —

Másfélmillió leit kap Aradváros évente az egészségügyi illetékekből

A pénzügyigazgatóság kimutatása szerint 2550 vallomási ív érkezett be a három kerületből.

Mint ismeretes, e hó 20-án járt le az egészségügyi illetékek megállapításához szükséges vallomási ívek benyújtásának határideje és a miniszterium — amint az *Aradi Közlöny* már előre jelentette — *nem hosszabbította meg ezt a terminust.*

A vallomási ívet az összes kereskedőknek, műhelyt bérlő iparosoknak, vállalkozóknak és általában mindazoknak a bejegyzett cégeknek kellett benyújtani, akik bért fizetnek az üzletük, iparuk folytatásához szükséges helyiségekért. *A bérösszeg alapján állapítja meg ugyanis az illetékes pénzügyi fórum az egészségügyi taksát, amelyet közadók módjára hajtának be az adóhivatalok.*

Városi Színház

Holnap este 9 órakor

A kis király

Kálmán Imre nagy operettje.
Repriiz. Elsőrendű szereposztás.

folytatta a miniszter — *merthízen a legtöbb gépet Németországból kapjuk.*

Az utóbbi időben a német import meggyöngült. Ennek oka jórészt az, hogy kevés a deviza diszponibilitásunk Németországgal szemben, azonban mégis mindent elkövetek, hogy Németországból, de máshonnan is, minél könnyebben importálhassunk gépeket, sőt a transzfer vízum eltörlése érdekében is interveniálni fogok.

— *Hive vagyok — mondta a miniszter — az ipari investíciók fokozásának, kiterjesztésének, hogy minél több olyan gyárunk legyen, amely elsősorban a legfontosabb közszükségleti cikkeket állítsa elő, de általában azt szeretném, ha gyáraink minél magasabb színvonalat érne el, mert akkor ki lehetne szorítani az országból a külföldi ipartermékeket.*

Arra kérem a bizottság tagjait, hogy az eléjük kerülő kérvényeket a nemzeti munka tá-

A pénzügyi és kereskedelmi minisztérium döntése:

»Az exportörök kötelesek betartani a nyugati államokban végrehajtott valutaértékelés előtt kötött szerződéseket«

→ A jegybank hitelezzi az exporthoz szükséges devizákat —

Tudvalevőleg ez év szeptember 26. és október 7. között Hollandia, Belgium, Franciaország, Svájc és Csehszlovákia 25—40 százalékkal leértékelték saját valutájukat és ebből kifolyólag az említett országokkal szoros kereskedelmi kapcsolatokban lévő országok exportörjeinek és importörjeinek differenciái merültek fel. Ugyanis azok az exportörök, akik a valutaértékelés előtt árukiviteli szerződéseket kötöttek a fenti országok importörjeivel, vonatkoztak eleget tenni szerződésbeli kötelezettségüknek, mert nem akarták 25—40 százalékos ráfizetni exportüzleteikre.

A romániai kiviteli cégek is megtagadták a szerződések feltételeinek betartását és az ex-

Az ideges és nyugtalan emberek korszaka.

A ma embe-re beteg, idegebeállítottsága a gyors tempo, a gyors evés, a gyors futás, a le nem maradás, amely lassanként felőrli az idegeket és a különböző megbetegedéseknek sorozatát teremti meg.

Az emberiségnek vissza kell térni a természethez, ahova őt ősi őstörvény köti, de a mai civilizáció felhasználásával. Az egész kultúremberiség napról napra mindjobban kezdi felismerni, hogy az élő növényekben oly csodálatos bőségben adja meg a természet gyógyható anyagát, hogy az soha semmiféle előállított vegyszer pótolni nem tudja és nem is fogja tudni.

Most a legújabbban is egy élő növényben fedezték fel Amerikában azt a világhírű gyógyszert, amelyből a Gastro D. készül, s amelyet az emberiség 5 világérszben megváltóként fogadott. Itt a természet teremtő hatalmas csodájával állunk szemben. Emberek, kik 10—15 éve szenvednek gyógyíthatatlannak hitt gyomor-, bél-, epe-, vese- és májmebetegedésekben, rövid pár heti kúra után teljesen meggyógyultak és ma mint munkáképes emberek ismét megtudják keresni napi kenyereiket.

Gastro D. kapható az ország minden gyógyszerárában és drogériájában, vagy postán megrendelhető 130.— lei utánvét mellett Császár E. gyógyszerárában, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

mogatásának elve alapján intézzék el, hogy a legmegfelelőbb eredményeket érhessük el — fejezte be nyilatkozatát dr. Pop miniszter.

portra szánt gabona legnagyobb részét a kikötőkben raktározatták el. Mindaddig becsüntették a szállítást, amíg ezt a súlyos kérdést felsőbb helyen véglegesen el nem intézték.

A romániai exportörök azzal az indokolással tagadták meg a szerződés végrehajtását, hogy sok-sok millió leit veszítenének az exporton, már pedig ők nem tehetnek arról, hogy az említett öt állam vezetői váratlanul leértékelték valutájukat. Ha előbb hivatalosan informáltak volna a külföldet a készülő devalvációról, úgy senki sem kötött volna hosszabb időre szóló szállítási szerződést, — mondták az eladók.

Az érdekeltek előbb a Banca Națională vezetőségét kérték meg a differenciák elsimítására, de a jegybank és kormányzója kijelentették, hogy nem avatkoznak a kérdésbe. Azután a pénzügyi és kereskedelemügyi miniszteriumban foglalkoztak a fontos problémával és mint most Bucurestiből jelentik,

dr. Pop Valer kereskedelmi és Canciov pénzügyminiszter arra az álláspontra helyezkedtek, hogy az exportörök kötelesek betartani a valutaértékelés előtt kötött szerződések feltételeit.

— Az exportöröknek meg kell érteniük — mondja a két miniszterium határozata, — hogy a kormány nem nyújthat segédkezet jogerős szerződési kötelezettségek be nem tartására és a kormánynak nem áll módjában az exportöröket eme kötelezettségek alól felmenteni.

A két miniszterium megbízása alapján a Banca Națională írásba foglalta ezt a határozatot, mely úgy szól, hogy „a valuta-devalváció előtt kötött szerződéseket az exportörök kötelesek végrehajtani.” Az importörökre vonatkozóan azt tartalmazza a határozat, hogy a szerződés előtti deviza-árfolyam rájuk is kötelező, tehát ha a leértékelt államban áruimportra szóló szerződést kötöttek és az importált áru most kerül kifizetésre, úgy a leértékelés előtti árfolyamot kell alapul venni az elszámolásnál.

Az esetben, ha az egyes exportörök külföldi üzletfelekkel már békés úton megoldották a szerződésekből származó nézeteltéréseket, természetesen rájuk nézve nem kötelező a pénzügyi és kereskedelmi miniszterium fennközölt határozata.

Rendkívül fontos még a miniszteri döntésnek az a része is, hogy a Banca Națională köteles hitelezni az exportszerződések lebonyolításához szükséges devizákat.

Az adóellenőrök már napokkal ezelőtt megkezdték a kontrolálást annak megállapítása céljából, hogy kik nem tettek eleget a miniszterium rendelkezésének, mert azoknál adókihágási jegyzőkönyvet vesznek fel. *De úgy informáltak bennünket, hogy a mai napig egyetlen jegyzőkönyvet sem kellett felvenni, mert az érdekeltek csaknem kivétel nélkül eleget tettek a miniszteri felhívásnak.*

Monopolpálinka átvételére

köteleztek a vendéglősöket és italmérőket

Sérelem érte a vendéglősiparosokat a monopolvezérgazgatóság legújabb rendeletével. Ugyanis a monopolvezérgazgatóság kötelezővé tette, hogy a vendéglősök és az italkimérők vegyenek át havonta olyan értékű monopoliát, amely megfelel az italmérési illetéki negyedrészenek. Miután az első és másodrendű vendéglők monopolpálinkában forgalmat nem csinálnak, ez a rendelkezés igen súlyos terheket ró rájuk.

= Ujból fellendült az árukvitel a Fekete-tengeren át. Constantából jelentik, hogy e hó 24-én a tengeri halók az alábbi árakkal megrakva indultak el: Palesztinába 50 tonna főzelékkonzerv, 300 kiló hal, 70 kiló hus, 38 kg. gyümölcskompót, 89 tonna (egy tonna 1000 kg.) fenyőfűrészáru. Belgiumba 1131 tonna takarmány, 588 tonna só, 103 tonna kukorica és külön 403 tonna borsó. Máltába 1644 tonna motorolaj, 493 tonna fűtőpakura. Németországba 708 tonna könnyű benzin, 751 tonna finomított petroleum. Angliába 565 tonna buza, 185 tonna repce, 584 tonna árpa. Franciaországba 6839 tonna pakura, 200 tonna motorolaj, 98 tonna paszuly. Görögországba 90 tonna tölgyfa fűrészáru, 50 tonna paszuly. Egyiptomba 30 tonna héjas dió és kisebb mennyiségű élelmiszer. Svájcba 98 tonna kukorica, Amerikába 203 tonna celluloid. A többi államokba kisebb volt az export.

= A devizák új szabadkereskedelmi árfolyama. Bucurestiből jelentik: A német márka szabadkereskedelmi árfolyama tegnap délelőtt 40.40 leire csökkent, de este 40.45-re javult. A német valuta szabadkereskedelmi kursusának csökkenése azért következett be, mert a Banca Naționala igen sok márkát adott át a szabad forgalomnak. A többi szabadkereskedelmi devizák közül a csehkorona 4.88 lei, az osztrák schilling 26.40 lei, a lira 6.05, a görög drachma pedig csak 98 bani árfolyamot ért el.

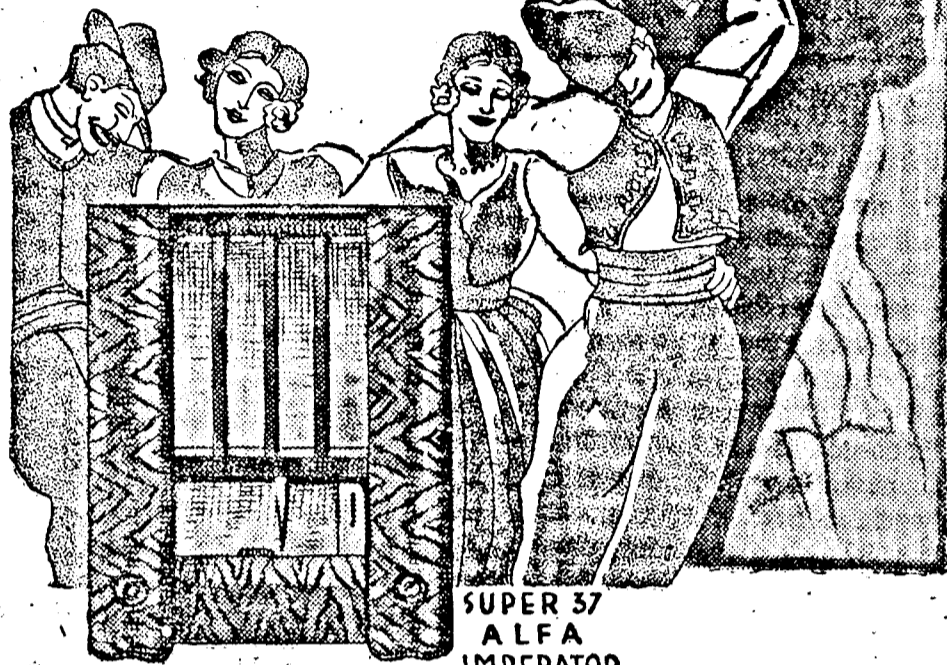
= MEGMARAD A KOMPENZÁCIÓS RENDSZER ÉS KIBŐVITETTÉK AZ ÁRUJEGYZÉKEKET. Bucurestiből jelentik: A kereskedelmi minisztériumban ülést tartott a kormány gazdasági bizottságának albizottsága, amelyen az összes szakminiszterek megjelentek. Az ülésen az aktuális külkereskedelmi kérdéseket tárgyalták. Kimondták, hogy a kompenzációs rendszert továbbra is fenntartják és néhány cikkel kibővítették a kompenzációs import-export A) és B) listáját. Az A) listába felvették a friss húst, az ökörszort, a feldspátot, a gyapjuból készült kalapot és más gyapjú ruházati cikket. Az importcikket kiegészítették néhány acélannyaggal, amelyek cserealapon lesznek behozhatók.

= Erősödnek a román-német kereskedelmi kapcsolatok — emelkedik az export. Mint Bucurestiből jelentik, a külkereskedelmi hivatal tájékoztató értesítést tett közzé a román-német kereskedelmi forgalomról. A jelentés szerint már hónapok óta különösen faexportunk volt jelentékeny Németországba, mert a német piac erősen keresi a romániai faárúkat. Németországban felmentek a faárak és már ezért is érdemes volt oda exportálni. A kivitel következtében exportőrjeink sok márkát szereztek, amelynek romániai árfolyama éppen ezért 40 leiről 37 leire esett azokban a hetekben, amikor legintenzívebb volt a faexport. A jelzett időben ugyanis igen sok márka került bele a szabadkereskedelmi forgalomba. A faexporttal kapcsolatos fizetési ügyeket a Banca Naționala mindig a leggyorsabban intézi el és így a devizaautorizációk ebben a viszonylatban késést nem szenvednek. Ugyancsak most kezd fellendülni a petroleumexport is, mert felsőbb helyen engedélyeket tettek Németországnak a petroleum fizetésére, úgy, hogy e téren is szorosabbá válnak az exportkapcsolatok. Kompenzációs alapon egyre több iparcikket kapunk Németországtól, úgy, hogy rövid időn belül csaknem olyan keretek között fog lebonyolódni a román-német export-import, mint 2-3 évvel ezelőtt.

Szenlős, pattanásos

majtoltos, mitesseres
arcát hozassa rendbe
PILISINE kozmetikai salonban,
Bulev. Regina Maria 17. (Réthyház.)
Tanítványok kiképzése.

Országszerte
KÖZKEDVÉLTSÉGNEK
ÖRVEND A

Standard RÁDIÓ

Magánfeleknek és viszonteladóknak legolcsóbb árakon: 5207

SZABÓ ALBERT Arad,
Bu!. Regina Maria 20

Vételkényszornélkül készséggel bemutatja: 5208

Schwartz Árpád, műszerész, Str. Brancovici 1.

Égők, csillárok, Varga Testvérek villanszerelőknél,
5.05 rádiók Arad, Str. Alexandri 1.

December 15-ig kell benyújtaniok az ékszerészeknek a Banca Naționalához a speciális regisztrert igénylő kérvényeket

A Banca Națională aradi fiókjához rendelkezés érkezett, amelyben ismételtlen fe' hivják az érdekeltek figyelmét az aranykereskedelemmel kapcsolatos intézkedésekre. Ezek értelmében a Banca Naționalán kívül senkinek sem áll jogában nemesfémeket: aranyat, ezüstöt, platinát vásárolni, eladni, zálogba venni. Ugyancsak tilos a nemesfémek szállítása a Banca Națională előzetes írásos engedélye nélkül. Kivételt képeznek a fenti rendelkezések alól azok a nemesfémek, amelyek műtárgyakként, ékszerként, kegyserként, valamint fogászati és sebészeti célokra, vegyszerek vagy gyógyszerek alakjában kerü'nek forgalomba.

A törvény értelmében a nemesfémek bányáinak tulajdonosai, a nemesfém-kereskedők, valamint a nemesfémeket átdolgozó műhelyek tulajdonosai: ékszerészek, fogászok, gyógyszerészek, vegyészek kötelesek a Banca Națională által megállapított könyveket vezetni. A Banca Națională, amelyet a nemesfémek forgalmának ellenőrzésével bíztak meg, további intézkedésig a következőket határozza:

1. A belgyógyász orvosok, fogorvosok és fogászok, orvosok, vegyészek és gyógyszerészek gyakorolhatják foglalkozásukat, anélkül, hogy külön, a Banca Națională által lepecsételt könyvekkel rendelkezzenek. 2. A nemesfémek bányáinak tulajdonosai a Banca Națională

abrudi, nagybányai (baia-marei), bradi, illetve zalatnai (zlatnai) kirendeltségeitől a törvény által meghatározott könyveket kérnek, egyben pedig megkapják az azok vezetésére vonatkozó utasításokat. 3. Az ékszerészek, fogászati raktárok, nemesfémeket feldolgozó üzemek, valamint mindazok, akik a nemesfémek kereskedelmével foglalkoznak, a Banca Națională ama fiókjához fordulnak, amelynek körzetében mesterségüket gyakorolják. A 2. és 3. pont alatt felsoroltaknak 1936. december 15-ig kell elvégezniük jelentkezésüket és ki kell tölteniük a kérvény-nyomtatványt. Az arany ovasztott, valamint por alakjában történő szállítására a Banca Națională központja, valamint a Jegybank abrudi, nagybányai (baia-marei), bradi és zalatnai (zlatnai) fiókjai adnak engedélyt. A fogászathoz szükséges arany szállítása egyelőre a Banca Națională külön engedélye nélkül történhetik. Azok, akik a fenti kötelezettségeknek nem tesznek eleget, három hónaptól egy évig terjedő fogházzal és ötezer leitől egymillió lei-ig terjedő bírsággal büntetnek.

Írógépek

CSASZAR,
Str. V. Goldis No. 1.
Select-mosi mellett,
Telefon: 393.

Tarnavamenti borok az idén is kiválóak

Pincészetek, nagybani vendők és vendéglősök forduljanak bizalommal:

Dr. Ambrosi Alfréd, Medias

tarnavamenti pincészetek és szálló gazdaságához mely megfizethető kiszolgálást szavatol.

Ambrosi-téle faiborok már nélkülözhetetlenekké váltak minden jól vezetett vendégipari üzemben, mert a vendég mindig háas ilyen tisztán kezelt borok felszolgálásáért. — Kérje ajánlatunkat és szállóforgalmi árjegyzékünket is.

Egyévi börtönbüntetést kapott az aradi „cukros-bácsl”

A törvényszék ma foglalkozott Pucsook János 60 éves aradi asztalosmester bűnügyével, aki lilomtiprással vádoztan állott a bíróság előtt. Pucsook, aki többszörösen visszaeső bűnös, a vád szerint beteges hajlamát oly módon elégitette ki, hogy cukorral és más ételekkel műhelyébe csalogatott egészen szegénysorsu, az uccán kódorgó 11—14 év közötti gyermekleányokat, akiknek azután visszaélve kiszolgáltattott helyzetével. Pucsook üzelmének több szemtanuja is volt, akik a mai tárgyaláson súlyosan terhelő vallomást tettek. A törvényszék bűnösnek mondotta ki Pucsookot erőszakos morénylet büntetésben és ezért egy évi börtönre ítélték. A betegeshajlamu, idős embert azonnal letartóztatták és lekísérték az ügyészség fogházába.

UJ KÖNYVEK

Barabás Pál: „Ez a világ eladó”. A fiatal író új regényének hőse egy ember, akit Linusznek hívnak. Ez a név szándékosan hasonlít a minuszhoz, mert emberi minusz ez az ember, aki 30 évig maradt állva egy bank segédhivatalában, nem jutott előbbre, abból amit el akart érni az életben, nem sikerült neki semmi. Már lemondott mindenről, elintézte önmagával, hogy felesleges és hasznavehetetlen ember, amikor elkapja őt az élet forgószéle. S ez az ember soha nem kapott alkalmat arra, hogy megmutassa; mit tud. Kiegyenesedik, kezébe veszi az életet s napok alatt futja be azt az utat, amelyről 30 évig lemaradt. Barabás Pál városi író. Figurái nagy kötömbök között megszólalják le életüket, jól ismeri ezeket az embereket, mert élnek a könyv lapjai között. A könyv azokhoz szól, akik lemaradtak, akiket nem ért utól a véletlen, hogy segítségükre legyen az érvényesülés útján, valószínű tehát, hogy a fiatal író új regénye hálás fogadtatásra fog találni az olvasók körében. A könyv a Nova sorozatában, izléses kiállításban most jelent meg.

Hans Fallada: „Egy öreg szív utnak indul”. Fallada az utolsó könyveivel észrevehetően a meserodalom felé fordult. Játékos, képzelő ereje a germán mítoszok legendaival vetekszik, kimeríthetetlen fantáziaforrása csak úgy ontja a szebbnél-szebb történeteket. Új regénye: „Egy öreg szív utnak indul” talán a legkölkétebb munkája a „Mi lesz veled emberke?” írójának. Főhőse egy öreg tanár, aki évtizedek óta él berlini lakásán, elzárkózva, magányosan tudományos munkájának, amikor bekopogtat hozzá az élet. Keresztánnya, akiről alig tud valamit, jelentkezik és kéri segítségét. A jámbor, életet alig ismerő professzor vándoruttra kél, hogy sok viszontagság után megérkezék Rosemarie falujába. Temérdek galibát okoz és okoznak neki a kislány ellenségei, kifosztják, lecsukják, megkergetik, míg végül kacagató és könnyezett helyzetek után rendbe jön minden. A szép Rosemarie megtalálja a maga párját a község fiatal orvosában és az aggastyán is hozzájuk költözik... Ez dióhéjban a „téma”, de aki az első oldalba belekezdett, az végig fogja olvasni ezt a kis remekművet. Mert tulzás nélkül állítjuk, hogy Fallada új regénye tökéletes a maga nemében. Erőssége — mint valamennyi művéne — a részletezésben rejlik, pompás, fordulatos fejezetei filmszerű izgalmassággal peregnék az olvasó előtt. Az öreg professzor alakja Balzac felelthetetlen Goriot apóijára emlékeztet. Mélységes humora csupa derű és napiény. A falut és a parasztot a mai német irodalomban senki se tudja ilyen eleven erővel jellemezni, ilyen plasztikusan elibénk állítani, mint Fallada. A kitűnő regény a „Nova” sorozatában jelent meg. Tomás István izes magyarsággal fordította.

Hirdessen az Aradi Közlönyben**SPORT KÖZLÖNY****Változatlan a helyzet a másodosztályu bajnokságban** A Titanus felnyomult az Ifjusági bajnokság B-csoportjában

A másodosztályu bajnokságban az újonnan bekapcsolódott Banatul mindössze három meccset játszott le és pedig még a szezon elején a Titanus ellen, valamint most a végén a Slavia és a Fortuna ellen. Őt „őszi” meccse van még így hátra a Banatulnak és ezek most alighanem már tavaszra maradnak. A vasárnap lebonyolított Banatul—Fortuna-meccsel a bajnoki sorrend nem változott: a Fortuna veresége folytán nem került feljebb, a Banatul pedig győzelme sem tudta még feljebb segíteni.

A tabella most így fest:

1. Titanus	8	8	—	—	21	6	16
2. Vulturul	7	6	—	1	28	12	12
3. Slavia	8	4	1	3	15	15	9
4. Crisana	7	4	—	3	24	10	8
5. CAR	7	2	1	4	16	21	5
6. Virtutea	7	2	—	5	14	19	4
7. Fortuna	8	1	1	6	8	21	3

Két hónapra függesztették fel Auer Ricsi játékjogát

Bucuresti. A nemzeti bajnoki bizottság tegnapi ülésén hozta meg ítéletét a vasárnapi sportbotrányjal kapcsolatosan, amely a fővárosban a CFR—Victoria mérkőzésen lefolyt. A meccset rendező CFR-t légtelen rendfenn tartás címén 5000 leles pénzbírsággal sújtották, a játékosok közül pedig Auer Istvánt, a CFR csatárát két hónapra, Strajat, a Victoria hátvédjét pedig 15 napra függesztették fel az ellenfél szándékos hántalmazásáért. És a drótkerítést, amely leomlott a tömegroham előtt...?

Házi szobalennisz-versenyt rendez a CAA

Az első CAA. Badminton háziverseny folyó hó 27-én d. u. 3 órákor kezdődik. Ezt az új szoba-tennisz sportot, mint már jeleztük, a CAA. kezdte meg és rövid egy hónap alatt már versenyt is rendez. A verseny vasárnap délelőtt nyer befejezést. A díjkiosztás vasárnap teadélután keretében történik, melyre a tagokat ezuton hívják meg.

Wolverhampton-Wanderers—Gradjanszki 4:2 (2:1)

Negyedik angiai mérkőzésén újabb vereséget szenvedett a zágrábi Gradjanszki az I. ligás W. Wandererstől. A pályára olyan kőd feküdt, hogy a tribünről semmit sem lehetett látni a játékból. A zágrábi játékosok valósággal eltévedtek a ködben és igen gyakran az ellenfélnek passzolták le a labdát.

O 19 EZER LEJ BÜNTETÉST OSZTOTT SZÉT AZ NB BIZOTTSÁGA A CSAPATOK KÖZÖTT A VASÁRNAPI RENDZAVARÁSOK MIATT. A Nemzeti Bajnokság bizottsága a vasárnapi rendzavarások miatt a következő büntetéseket róta ki a rendező egyesületekre: CFR Bucuresti 5000 lei, DUG Braila 5000 lei, Iahn Cernăuți 3000 lei, ACFR Brassó (Braşov) 3000 lei, CAMT Temesvár (Timişoara) 2000 lei, Törékvés Nagyvárad (Oradea) 1000 lei.

O A Gloria jubileuma. A Gloria sportegyesület a jövő esztendőben ünnepli meg fennállásának huszonöt esztendő évfordulóját. Erre az évre az egyesület vezetősége részletes jubileumi programot dolgozott ki. A sportprogram megvalósítására csak tavasszal kerülhet sor, de ugyancsak ennek a programnak keretébe tartozik egy másik jelentős esemény is, amelyet az egyesület rendez. Január hó 16-ikán ugyanis a jubileumi év bevezetésékképpen a Gloria sportegyesület bálát rendez a „Bulevard”-kávéház termében.

8. Victoria	7	1	1	5	9	27	3
9. Banatul	3	1	—	2	4	8	2

Az ifjusági bajnokság A)-csoportjában vasárnap nem volt meccs, a B)-csoportban azonban két mérkőzés is szerepelt műsoron: Titanus—Intelegerea és Juventus—Tricolor meccsek. Az előbbi a Titanus 4:3 arányu győzelmével végződött, az utóbbi pedig elmaradt, mert — összedült a kapufa. A Titanus győzelmével lényegesen javított helyzetén és a harmadik helyről rukkolt előre. A B)-csoport táblázata a következő:

B-csoport

1. CAA	7	6	—	1	20	8	12
2. Tricolor	6	4	—	2	26	9	8
3. Titanus	6	3	1	2	16	14	7
4. Transilvania	7	3	—	4	12	16	6
5. Fortuna	7	2	2	3	5	11	6
6. Intelegerea	7	2	1	4	8	20	5
7. Juventus	5	2	—	3	11	14	4
8. Hakoah	7	1	2	4	15	21	4

A Sunderland vezet az angol ligában

London. Az angol I. ligában egész sereg váratlan eredmény adódott. Szinte azt lehet mondani: az angol csatárok belejöttek a góllövésbe. Angliában ugyanis nem gyakori a sokgólos eredmény, most azonban mégis néhány nagy győzelmet jeleztettek. A vezető Portsmouth ellen például 4:0-ra győzött az Everton. (Ezzel a suvos vereséggel a Portsmouth le is került az első helyről.) Az alsóbb régiókban a Wolverhampton Wanderers 6:1-es győzelme keltett nagy meglepetést. Az élen most ez a helyzet:

1. Sunderland	15	35:26	20
2. Portsmouth	16	26:20	20
3. Brentford	16	31:29	19

A vezető hármas után egész sereg 17 pontos csapat következik: Stoke City (16 mérkőzésből), Grimsby Town (16), Charlton Athletic (16), Middlesbrough (15), Arsenal (15), Derby County (16), Huddersfield Town (16), Everton (17).

A 12. helyen a Manchester City áll 16 ponttal (16), majd a Preston North End következik ugyanennyi ponttal (15 meccsből). Utánuk sorakozik a Chelsea (16 mérkőzésből 15 pont), a Liverpool (16—15), Birmingham (16—14), Sheffield Wednesday (16—13), Bolton Wanderers (15—13), Leeds United (16—13). A sereghajtók:

20. Westbromw. A.	15	25:35	12
21. Wolwerh. W.	16	27:28	12
22. Manch. United	15	21:36	10

O Az aradi District közgyűlése. Az aradi Alkerületi Sportszövetség december 1-én este 7 órákor tartja közgyűlését a Gloria-pályán.

Töltse karácsonyi vakációját**B É C S-ben!**

1936. dec. 23 — 1937. jan. 7.

Lei 9.150.—

Inform elők és prospektus az összes

WAGONS-LITS//COOK

Menetjegyirodákban

Aradon, a Minorita-palotában.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

Az élet és halál ura lett az elektroncső

Titkos fegyverek? Van-e halálsugár? A rombolás technikájának abszolút határa

Az automatikus tankok és a repülő acélszörnyek modern apokalipszise

A 18 év előtt lezajlott világháborúig a technika a mai viszonyokhoz képest aránylag szerény szerepet vitt a hadászatban, legalábbis a szárazföldön. A háború folyamán jelentek meg a mérges gázok, a lángvetők, a hadászati repülőgépek, az első tankok, a mai acélszörnyetegek ősei. És

a háború alatt született meg a mai kornak talán legjellemzőbb, legforradalmibb hatású találmánya,

mely minden jel szerint arra van hivatva, hogy gyökeresen forradalmat idézzon elő nemcsak a hadászatban, hanem az emberi élet minden viszonylatában: a Lee de Forest amerikai fizikus konstruálta „trióda”, amelyet ma rádiólámpa néven majdnem mindenki ismer.

Ha költő volnék, époszt írnék a triódáról, az elektroncsőről. S époszom kérdéssel végződne, szlv. szorongató, végzetlen teher, sikoltó kérdéssel:

Ó titokzatos sfinx, háromelektródos rádiólámpa, mit jelentesz az emberiségnek, életet-e vagy halált?

Az isten vagy az ördög szövetségese vagy-e? S a sfinx titokzatosan mosolyogna, kétségbeejtőn földöntúli mosollyal és nem felelné semmit... Mosolya ezt jelentené: erre magatoknak kell megfelelnetek!

S most végigfutok gondolatban azon az ezernyi ezer gépezeten, ahol a trióda a kölcsönös megértés, a világbarátság, a szellem eszköze. S ujjongani szeretnék. De máris sorakozik a másik oldal: néma, sokezer tonnás acélszörny hánykolódik a tenger hullámain, nincs rajta élő lélek, de

a trióda láthatatlan hullámai rezegnek körülötte az éterben és halk parancsszavukra az acélszörny halálos tüzet okád.

Zugó acélsárkány csap le tizezernyi hadsereg közé, nincs rajta élet, de valahol egy gombnyomásra elektromos hullámokat küld egy elrejtett trióda és az acélsárkány felügyel a távoli parancsra és pusztító tüzet lövell maga köré... a nagyváros felett csillag gyul ki, nőttön nő és percek múlva elektromos hullámokkal kormányzott rakéta csap le a város kellős közepén, hogy rombolást és halált terjesszen... s így folytathatók a gyászos sorok és majdnem mindenütt ott találó az ördög szerelmét, az igénytelen rádiócsövet.

A csodahajó

Már ismételtén kipróbálták és a kísérletek „nagy reményekre” jogosítanak. A szerzett tapasztalatok alapján egy szakiró így ecseteli a közeljövő tengeri háborújának képét:

Mig ezelőtt egy nagyobb tengeri csatában 20 ezer ember vett részt, a jövőben elég lesz kétszáz.

Ezek sem a nagy cirkálókon fognak tartózkodni, hanem tengeralattjárókon, amelyek a harc folyamán sem fognak felbukkanni, s csak a vízből kinyuló periszkópjaikkal figyelik majd az eseményeket. A parancsnok a periszkóp mellől a rádióadó kezelőjének adja a parancsot. Amott a messzeségben, néhány kilométernyi távolságban táncol a hullámok taraján a néma acélszörny. Tehetetlen vastömeg, ha nem kap parancsot. De legalább nem ismer félelmet és vakon hajlja végre a kapott parancsot: előrerohan, hátrál, megfordul, tüzel. Tehát mégis intelligens? Nem, hanem

rádiófelvevőkészülék van benne elrejtve, a mely előre megszabott hullámhosszak sorozatát képes felfogni és minden hullámhossznál más és más gépezet villamos áramát zárja és nyitja.

Nem a rádióhullámok szolgáltatják a szükséges erőt, csak könnyű zsilipeket zárnak és nyitnak (miután triódák sorozata erősítette meg gyenge rezgésüket) és a megnyitott zsilipeken át a hajó saját erőforrásai áramlanak a gépezetbe.

De a vak gépezet most mégis csodát művel. Ellenséges torpedó fut feléje, már csak percek kérdése s a csodahajó felrobban. Talán a nagy veszély hatására felébredt benne az életösztön? Acélbordái megfeszülnek, szembefordul a közelgő veszéllyel és az utolsó percben egyik ágyutorkából zug-

va repül ki a gránát. Oly pontosan lökte ki, hogy egyenesen szembekerül a sebesen közeledő ellenséggel és

mielőtt az a hajóra csaphatna, a víz alatt belevág és felrobbantja.

Tehát mégis intelligens? Nem, hanem ő maga is lövel ki rádióhullámokat, melyek láthatatlan csápok módjára tapogattják ki köröskörül a tengert és a levegőt. Ezek a hullámok a közelgő torpedóról visszaverődtek és hírt hoztak. Közben a távoli tengeralattjáró is hasonló módon hírt kapott a veszélyről. Néhány másodpercnyi feszült izgalom mely a rádiókészülék lázas munkáját kíséri. A különböző tengeralattjárók híradásai alapján most állapítják meg pontosan azt az irányt, ahonnan a veszedelem jön. A következő pillanatban aztán a csodahajó megkapja a parancsot és a többi már a vak gépezet dolga.

„Utolsó leheletéig” küzd a néma tank

Természetes, hogy a rádióhullámokkal nemcsak tengeri hajót, hanem tankot is lehet irányítani. Ime, a súlyos vasszörnyeteg gyors iramban fut az ellenséges árok felé. Nincs ember benne, nem ismer tehát fáradtságot, félelmet. Már el is érte a drótakadályokat, melyeket pókhálóként tép szét. A tüzérség kíméletlenül lövi, katonák gránátkezeket hajítanak alája. Talán fel is tépik a talpát, de a rádiófelvevő jól van elrejtve, a fegyvereket indító gépezet sem sérült meg és a sebzett szörny, bár már félszegen mozog, hirtelen kiokádja gyomrának szörnyű tartalmát: lángot, golyót, gázt, ahogy tetszik. Körülötte utosót lobban minden élet, csak a távoli tüzérség lövi még. De a szörny nem hátrál meg: utolsó életnyilvánulása hatalmas robbanás, mely megsejteszteti a földet és rombadönt körülötte mindent.

Halálsugarak?

A legnagyobb titokzatoság és izgalom az u. n. halálsugarakhoz fűződik. A napisajtó már több ízben számolt be ily sugarak állítólagos felfedezéséről, de a hírek mindig újra elnémultak. Vajdon nem tűntek el a titokzatos felfedezők gondosan őrzött laboratóriumuk mélyén? Annyi bizonyos, hogy

az ilyen sugarak, ha kellő energiával, átható képességgel és hatótávolsággal rendelkeznek, körülbelül a hadászati lehetőségek határát lelejtik, vagyis a borzalomnak azt a maximumát.

melyen túl egyes teoretikusok szerint, már csak a világörök következhethetnek: akár úgy, hogy egy nemzet, a találmány birtokában, minden más nemzetet leigáz, akár úgy, hogy a további verseny lehetetlensége folytán kényszerű kölcsönös meg egyezés jön létre.

Vajdon van-e reális alapja e híreknek? Annyi tény, hogy az újabb vizsgálatok szerint az ultrarövid (tíz méteren aluli hosszúságú) rádióhullámok különös és eddig nem teljesen tisztázott módon hatnak az élő szervezetre: a koncentráció foka és a hatás tartama szerint hőemelkedést, lázt, bénulást okoznak.

Egy newyorki orvosi kongresszuson 1933-ban az egyik előadó a következő kísérletet mutatja be: Felmutatott két egyforma tyukot. Az egyiknek kivágta az agyvelejét és az állatot feldobta a levegőbe. Az állat röpködött ugyan, mintha misem történt volna, de mihelyt földet ért, mozdulatlan maradt. A másik tyukot 6 méteres rádióhullámok sugárzásának tette ki és aztán ugyanugy járt el vele. Ez az állat pontosan úgy viselkedett, mint az előbbi, egy ideig csapkodott szárnyával, azután a földre bukott és nem mozdult többé. Tehát

Fizessen elő
az „Aradi Közlöny”-re!

Megrándult?

Biztos szer, amely
azonnali enyhülést szerez!

Kenje be enyhén Sloan's - szal. Ne dörzsölje. Azonnal érezni fog javulást. Sloan's a vérkeringést élénkíti — tiszta és friss vér tör utat az fájdó izomszövetek felé, enyhíti ezzel fájdalmát és helyreállítja egészségét. Vásároljon még ma egy üveget. Kapható minden drogériában és gyógyszerárban. Nagy üveg 60, kis üveg 35 le.

Sloan's Liniment

megszünteti a fájdalmakat!

Az amerikai Massachusetts állambeli worcesteri Clark-college laboratóriumában 1915-ben kezdte meg Goddard professzor praktikus kísérleteit az acélrakétákkal. Nem egyéb a Goddard-féle acélrakéta, mint

könnyebbifalta gépfegyver, amely gyors egymásutánban nitrocellulózepatrónokat lök ki és a kiáramló gázok visszahatása folytán felemelkedik és önműködőleg repül tovább, amíg el nem fogyott a töltése.

1919-ig Goddard professzor a tudósvilág szokásai szerint híven értesítette a nyilvánosságot kutatásai eredményéről. De ebben az évben „elnémult.” „Összekötése az amerikai hadügyminiszteriummal nyilvános titok”, írja a világúri rakéta egyik fanatikusa: Scherschnevsky, s hozzáteszi: „Hír szerint (s ez majdnem bizonyos) a rakéta-torpedón dolgozik. Ez, miként látszik, nem egyéb, mint rádióhullámokkal irányított távrakéta, mely nagy távolságokra óriási sebességgel szállít nagymennyiségű robbanóanyagot és mérges gázt.” Ezek után érthető, hogy Goddard miért némult el.

az agyvelele a rádióhullámok hatására annyira megbénult, mintha kivágták volna.

Ugy látszik tehát, hogy ime, a halálsugarakkal állunk szemben. Amde nem szabad elfelejteni, hogy itt e sugarak közvetlen közelből, koncentráltan hatottak.

Az ultrarövid hullámok technikája ma még nem fejlődött ki annyira, hogy nagyobb távolságra is ható erős sugárnyalábokat tudjunk előállítani. Zaccok és Sahának kutatók különösen nagy sikereket értek el deciméteres hosszúságú hullámok gerjesztésével az előbbi a magnetron nevű rádiócsövel, az utóbbi a megfordított dióddal, azonban a sugarak energiája alig több, mint 20–30 watt. S itt van a nagy nehézség: az ultrarövid hullámok energiáját igen nehéz tovább fokozni. Messze vagyunk tehát attól, hogy az egész hadseregeket megbénító koncentrált sugárnyalábokat tudjunk előállítani.

Szerkesztői üzenet

Moráth János. Kérdezett „Inzestrare”-szám eddig egyetlen huzásnál sem lett kisorsolva.

NYILTTÉK.

E rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

FELHÍVÁS!

Egyik ügyfelem megvenni szándékozik Ispravnic Cornel, Arad, Str. Dr. Stefan Cicio Pop 14 sz. alatti vegyeskereskedését. Felhívom nevezett kereskedő csetleges hitelezőit, hogy követeléseiket legkésőbbben e hó 29-ik napjáig irodámban bejelentésük, mert a be nem jelentett követelésekért ügyfelem nem szavatol.

Dr. Höfler Béla, ügyvéd
Bul. Reg. Ferdinand 18.

